

АНРИ ВЕРН

ДЕМОНИТЕ ОТ Н'ГОЛО

Превод от френски: Теодор Михайлов, 1992

chitanka.info

I.

— Дано тази проклета таратайка издържи — прошепна Боб Моран, като се вслуша в звука на мотора. Всяка техническа неизправност можеше да му струва скъпо в тези затънтени места.

Малкото туристическо самолетче летеше ниско над саваните на Централна Африка, като при преминаването му се разбягваха стада зебри или антилопи. Тук-там семейство жирафи изскачаше от гъсталак мимози и побягваше плавно или се виждаше туловището със скалист цвят на някой носорог, понесъл се с бързината на експресен влак. Единствено лъвовете, излегнали се в акациевите сенки, останаха невъзмутими под прелитащата механична птица.

Боб Моран беше купил на старо това самолетче с парите от поредната си книга, описваща последното от многобройните му приключения, и бе решил да посети с него стария си приятел Алан Ууд, който живееше във Валобо, в сърцето на централноафриканската джунгла.

До Валобо оставаше около час полет и отляво в равнината вече се виждаше живачната извивка на река Н'Голо, когато моторът кихна за първи път.

— Дано проклетата таратайка издържи! — повтори Моран, този път на висок глас. Дългите часове самота по време на неспокойния му живот го бяха приучили да си говори сам.

Едва бе произнесъл тези думи, и моторът закиха отново. Вероятно не след дълго щеше да спре съвсем. Недалеч и наляво по посока на реката Боб зърна няколко покрива, които явно принадлежаха на голяма плантация.

— Ако издържа дотам — помисли си той — лесно ще намеря помощ.

Ала надеждите му бяха напразни — след няколко последни изпърпорвания моторът спря.

— Положението става сериозно. Трябва да се опитам да кацна, без да се блъсна някъде. Тази злощастна браква ми струва твърде

много пари, за да рискувам да се изпотроши...

За да разгледа по-добре повърхността, той снижи самолета, който сега представляваше нещо като планиращ безмоторник. Накрая откри малка ивица с пясък и ситни камъчета, по която не се виждаха дупки. Мястото бе удобно за приземяване.

— Все пак имам късмет — си каза Моран. — Не бих могъл да продължа безмоторната си разходка, без да ме сполети рано или късно онова, което във време оно се е случило с Икар...

Той натисна ръчките, машината докосна земната повърхност в началото на пясъчната отсечка и зарулира. Последва серия малки разтърсвания. Със стегнати мускули и стиснати зъби Моран очакваше всеки миг някой по-силен удар, който би разрушил самолета, но нищо не се случи. Машината забави хода си, сетне направи едно полуизвъртане и се закова на място.

Моран се отпусна и свали длани от ръчките. Въздишка на облекчение се изтръгна от гърдите му:

— Уф! Ако е вярно, че на смотаните птичета Господ им прави гнездата, на мен сигурно вече са ми поникнали крилца...

Като прокара пръсти по късоподстриганата си коса, той се облегна на седалката и обгърна с поглед саваната, над която слънцето бе започнало да залязва. Отляво тъмнееше малка горичка.

„Зад нея — помисли си Боб — сигурно се намират постройките, които видях преди малко. Но засега е излишно да се опитвам да се добера до тях. След по-малко от два часа нощта ще се спусне и изобщо не държа да ме завари в джунглата. Тук, в самолета, съм в относителна безопасност. Имам си храна, вода и оръжие, така че ще изкарам до сутринта. Тогава ще тръгна да търся помощ...“

Изведнъж му дойде наум, че повредата може да не е толкова сериозна и че с малко повече късмет би могъл да я отстрани преди падането на нощта. Боб слезе на земята и с помощта на една сгъваема стълбичка се покатери отпред, вдигна капака на мотора и започна да го оглежда. Бързо си даде сметка, че не ще успее да се справи сам...

— От плантацията — каза си той пак на висок глас — ще мога да пратя известие до Валобо, а оттам една телеграма до Бомба ще ми осигури нужните части. Но сега най-важно е да се погрижа да прекарам нощта колкото се може по-удобно...

Той взе от кабината на самолета едно мачете и една карабина, която праметна през рамо, и започна да сече трънестите дръвчета, за да ги разположи като плет около самолета, както правят родезийските туземци, за да попречат на дивите зверове да нахлуят в селата им.

Докато Боб работеше, двойка лъвове, самец и самка, се приближи, водена от любопитство, но все пак остана на безопасно разстояние от човека. Когато изграждането на трънливия плет приключи, двете животни дойдоха още по-близо. Надавайки силни викове, Боб запокити по тях няколко парчета дърво и те се оттеглиха с оскърбен вид.

Ако се съдеше по положението на слънцето, нощта щеше да се спусне всеки момент, затова Моран реши да вземе още една предпазна мярка. Понасъбра сухи клонаци и запали огън, който да плаши зверовете. После се качи в самолета, извади провизиите си и започна да се храни бавно, като гледаше как слънцето бързо изчезва зад хоризонта и придава на ниските облаци всички цветове отблясъци на дъгата: от зеленосмарагдово през нефритено и кървавочервено до сияйнозлатисто. Почти веднага след това падна нощта — всеобгръщаща нощ като непроницаемо було от сажди, раздирано единствено от пламъците на огъня. Отвъд тях — царството на мрака, изпълнено с крясъци, шумолене на нощни насекоми, ръмжене на ловуващи хищници и топуркането на бягащи тревопасни.

Моран остана загледан в мрака дълго време — дали петнадесет минути или цял час, и той самият не би могъл да каже, — като ругаеше съдбата, задето го бе запокитила в сърцето на джунглата, докато вече можеше да е във Валобо, удобно изтегнат в бунгалото на Алан Ууд с чаша уиски и сода в ръка.

Боб се отърси от мечтите си. Препаса около кръста си колана-патрондаж, в чийто кобур висеше голям револвер „Колт“, спусна се отново на земята и отиде да хвърли още клони в огъня.

Под отблясъците на високите пламъци огледа наоколо, но не откри нищо подозрително. След тази бегла проверка той се покатери обратно на самолетчето и с карабина в ръка пак се изтегна на седалките. Скоро потъна в сън.

Внезапно бе събуден от изстрели. Отвори очи, изправи се и се послуша. Проехтяха още гърмежи. Те идваха отдалеч, иззад малката горичка, която бе видял при кацането си, значи откъм плантацията.

Изтрещяха още няколко изстрела, после се възцари тишина, нарушавана само от обичайните нощни шумове на джунглата.

„Какво ли става там? — запита се Боб. — Май някои уреждат сметките помежду си...“

Той продължи да се вслушва и тъй като не се чу нищо повече, вдигна рамене:

— Може пък някой плантатор да е отишъл на лов за крокодили. Има доста от тези животни в реката и нощта е най-удобното време за отстрелването им с помощта на мощен електрически фенер...

Въпреки това успокоително предположение Боб провери оръжието си, после сложи още дърва в огъня, върна се в самолета и чак тогава отново заспа.

Този път се събуди от странното усещане, че го наблюдават. Хвърли бегъл поглед върху светещия циферблат на часовника си и установи, че вече минава два часът през нощта и следователно е спал доста време. Той се изправи в самолетната кабина и погледна към огъня. Тогава усети в корена на косите си нещо като мравешко полазване — предвестник на настъпващия страх. Едно кошмарно същество се беше изправило зад плета и отблясъкът от загасващия огън го осветяваше цялото. То стоеше като човек, но човек висок над два метра, и тялото му беше покрито с плочки като това на крокодилите. Върху дебел врат се издигаше чудовищна глава, също покрит с люспеста броня, с големи челюсти, осеяни с дълги като кинжали зъби. Четирите предни от тях, два отгоре и два отдолу, стърчаха и се кръстосваха като бивни. Два големи рога допълваха тази демонична маска! Колкото до очите, те представляваха два широки, пламтящи отвора. А от ужасяващите лапи стърчаха нокти като сърпове. Долните крайници бяха прикрити от трънливия плет, но и те без съмнение притежаваха подобни страховити оръжия.

Още съненият Боб се вторачи в това апокалиптично създание, което като че ли също го гледаше, потраквайки заплашително с челюсти.

Моран се отърси.

— Не, не — пошепна той. — Това не е възможно. Сигурно сънувам... Подобни твари не съществуват...

Той инстинктивно посегна към карабината си. При допира със студения метал потръпна. Тогава чак си даде ясно сметка, че е напълно

буден и чудовището пред него е самата действителност.

Страхът отчасти го напусна. Боб вдигна карабината, щракна затвора и вкара патрон в цевта. После бавно се прицели през плексигласовото прозорче на самолетната кабинка. Странната твар тутакси изчезна зад плета.

Моран свали оръжието и се усмихна.

— Виж ти! Нашият посетител, изглежда, познава достойнствата на огнестрелните оръжия!

Въпреки тази констатация той все още беше изпълнен с безпокойство. Видът на непознатото същество бе толкова отблъскващ, застрашителен и демоничен, че остави у него тягостно чувство, граничещо със страха.

„Това видение като че ли излиза направо от някой долнопробен филм на ужасите — си помисли Моран. — Или съм жертва на шега, или тук се крие някаква лоша магия...“ Боб не беше суеверен, но вече бе видял толкова странни неща в Африка, че за малко не се остави да бъде повлиян от въображението си.

Серия резове го накара да подскочи. Четири-пет силуета се появиха в края на светлата окръжност, очертавана от кладата. В тях Боб без затруднение разпозна същества, подобни на онова, което бе видял няколко минути по-рано.

Моран беше решителен и дори смел, но този път бе обсебен от такъв панически ужас, че с мъка успя да го овладее. За това в крайна сметка му помогна силата на волята.

— Ако тези животни искат да се правят на лоши — прошепна той, — а с подобни нокти и зъби е изключено да имат добри намерения, толкова по-зле за тях. Преди да ме разкъсат, ще им покажа, че изобщо не оценявам красотата им.

Той отвори вратата на кабината, прицели се бързо и стреля. Чудовището, в което се беше целил, се заклати и падна в нощния мрак, а другите изчезнаха, като по всичко личеше, че не държат да са мишена за един умел стрелец.

Боб изхвърли празната гилза и отново зареди оръжието.

„Тези страшилища май не са неуязвими за куршумите — си помисли той. — Това явно показва, че не са от свръхестествен произход.“

В началото Боб беше под въздействието на емоционалната си природа и на вкуса си към фантастичното, но сега вече разглеждаше нещата по-трезво.

— Призори ще разбере по-точно кои са тези ужасяващи нападатели. Но междувременно трябва да си отворям очите, защото е възможно да се опитат пак да ме изненадат, а аз никак не държа да попадна под ноктите им.

Тъй като не смееше вече да излиза, за да поддържа огъня, Моран включи един силен къмпингов фенер с наскоро поставени батерии, който му осигуряваше достатъчно ярка светлина. Така екипиран, с оръжия и мунции подръка, той зачака новото идване на тайнствените рогати и ноктести същества.

Чакането му не продължи дълго. Пламъците на огъня изведнъж се снижиха като при внезапен полъх. Боб съсредоточи вниманието си и скоро разбра причината: скрити зад плета, тайнствените посетители хвърляха пръст върху огъня, за да го угасят и така да попречат на противника си да ги вижда.

Моран придоби усещането, че полека-лека ще успее да разкрие загадката на чудовищата. Докато пръстта прелиташе над плета, той отново вдигна карабината и стреля няколко пъти през сплетените му клони. Отекна вик на болка и пръстта тутакси спря да пада върху пламъците.

Лека победоносна усмивка заигра по устните на Боб и той плъзна още патрони в магазина на оръжието си. Сега не се съмняваше, че тайнствените създания, които за него вече не бяха чак толкова тайнствени, искаха да посегнат на живота му, затова и не изпита особени угризения, задето бе ранил, а вероятно и убил няколко от тях.

Из околния гъсталак долитаха шумове, говорещи за това, че неприятелят припряно се оттегля.

„Явно са си взели поука — помисли си французинът. — Разбрали са, че са сбъркали, като са дошли да се заяждат с човек, който не иска нищо от тях.“

Въпреки това той не беше убеден, че работата ще приключи толкова лесно. До изгрева оставаха още малко часове и през това време можеше да се случи какво ли не. Ако рогатите чудовища нападнеха вкупом, на Моран щеше да му се отвори доста работа, за да ги отблъсне, а и изходът от ръкопашна схватка с подобни противници

беше съмнителен. Съществуваше все пак вероятността след изстрелите врагът да не беше достатъчно многоброен за подобно нападение.

Тази мисъл поуспокои Моран. Той реши да дочака деня в бдение. Може би на дневна светлина нещата щяха да му се поизяснят и да получи по-точна представа за нападателите.

Въпреки че през останалата част от нощта Боб непрестанно се вглеждаше в мрака отвъд светлия кръг, образуван от огъня, рогатите чудовища повече не се появиха.

II.

Слънцето простря иззад хоризонта лъчите си като златни пипала по вече прочистеното от нощните мъгли небе. Боб Моран се изтръгна от подобното на сън вцепенение, което го бе обгърнало. Изправи се на седалката, прекара език по пресъхналите си устни и приглади с длан косата си. Огънят отдавна беше изгаснал, но рогатите чудовища не се бяха появявали.

— През нощта трябва да съм застрелял поне едно от тях — си каза Боб. — Ще се опитам да намеря тялото му...

С карабина в ръка той слезе от самолета и тръгна към плета от храсти. Само че там, където няколко часа по-рано неприятелите му се бяха прикривали, за да хвърлят пръст върху огъня, той не откри нищо — нито труп, нито следи. „И все пак — помисли си Боб — сигурен съм, че хора или животни, те се криеха именно тук. Съществува, което бе улучено от куршума ми, не може да е било привидение, тъй като привиденията нямат навика да викат от болка... Я да отида малко по-надалеч, към мястото, където падна първото чудовище, по което стрелях...“ Но когато Боб стигна до въпросното място, също не откри никаква следа от поваленото чудовище.

— А съм сигурен, че го улучих. Такава мишена! Ако не е така, аз съм винаги опозорен и никога повече през живота си не ще докосна огнестрелно оръжие...

Изведнъж Моран млъкна. Бе забелязал кафеникаво петно върху каменистата почва. Като се наведе, той установи, че е полусъсирена кръв.

— Не съм се излъгал. Куршумът ми е достигнал целта и го е убил. Но тогава къде е жертвата?

Той основно претърси близката околност, но не откри нито нови капки кръв, нито тяло, нито следи. Нищо.

Известно време Моран остана напълно объркан.

— И все пак не беше сън — си каза той на висок глас. — Това петно кръв го доказва достатъчно ясно, но, от друга страна,

съществува и фактът, че жертвата ми, каквато и да е била тя, като че ли се е изпарила. Наистина тези рогати чудовища все повече ме озадачават...

Едва изрекъл тези думи, вниманието му бе привлечено от викове, които идваха откъм равнината. Той се вгледа натам и забеляза дузина облечени в къси панталони и въоръжени с пушки чернокожи, които придружаваха един бял, също въоръжен. Като прецени по вида им, че не са врагове, Боб тръгна към тях. Когато между него и групата останаха само няколко метра, той се спря. Негрите сториха същото и се отдръпнаха, за да мине белият отпред. Той се приближи към Моран и попита, като посочи с брадичка самолета:

— Вие ли сте пилотът?

Боб потвърди с кимване на главата и отвърна:

— Аз съм. Повреда в мотора ме принуди да кацна тук снощи.

— А вие ли стреляхте през нощта? — зададе втори въпрос непознатият.

Моран пак кимна.

— Да. Странни ноктести и рогати създания ме нападнаха и тъй като по всичко личеше, че намеренията им не са от най-дружелюбните, открих огън по тях.

Непознатият сбърчи угрижено чело.

— Странни ноктести и рогати създания — като ехо повтори той. — Явно вие също сте си имали работа с демоните от водопадите...

Докато си разменяха тези думи, Боб огледа внимателно събеседника си. Той беше едър мъжага на около тридесетина години с късо подстригани коса и брада, доста симпатичен на вид въпреки безизразните си светлозелени очи.

— Демоните от водопадите ли? — попита Боб. — Какво искате да кажете? Вашите демони много ми заприличаха на обикновени чернокожи, надянали ритуални маски.

— Възможно е — каза зеленоокият, клатейки глава. — Не мога обаче да ви обясня всичко тук. Аз съм собственикът на голямата плантация, чиито постройки вероятно сте забелязали недалеч от реката оттатък горичката. Ако решите да ме последвате, ще бъдете мой гост и там ще можем на воля да говорим за демоните от водопадите... Но забравих да се представя. Казвам се Пит ван Хорн...

— А аз Робер Моран.

Двамата мъже си стиснаха ръцете. Сетне един до друг в обкръжението на чернокожите потеглиха към реката.

Граничещи на север и запад с реката Н'Голо, на изток с платото Балебеле и на юг с голямата джунгла, плантациите на Ван Хорн бяха обширни и процъфтяващи. Стариият Ван Хорн се бе заел с обработването им през героичните години от началото на века и след смъртта му неговите двама синове Жан и Пит бяха поели в ръце едно вече разработено имение, което бяха продължили да управляват по възможно най-добрия начин. Една година преди времето на нашия разказ двамата братя, придружени от един туземен водач, бяха отишли на лов далече в южна посока, където Жан беше убит от див бивол и погребан от Пит в джунглата, недалеч от реката. Оттогава Пит бе единственият собственик на обширните владения, над които упражняваше неограничената си власт под толерантния контрол на колониалната администрация.

Този следобед Боб Моран и Пит ван Хорн, след обилна гощавка с дивеч и плодове, бяха седнали с разхладителни напитки под широкия навес, който опасваше голямото и удобно бунгало на плантатора. На неколкостотин метра от тях реката простираше живачносивите си води. В края на дълъг пристан имаше покрити с брезент хангари, в които множество бали и каси очакваха идването на параходчето, което трябваше да ги отнесе към цивилизацията.

Моран отново се почувства изпълнен с възхищение от съвършената организация в тези образцови плантации, които вероятно правеха собственика им богат. Той сподели това с Пит ван Хорн. Последният поклати глава със сериозен вид.

— Да — каза той, — досега добивите от плантациите бяха превъзходни. За съжаление се опасявам, че всичко това скоро ще свърши...

— Ще свърши? Какво искате да кажете? — попита Боб. — Нима имате затруднения в пласирането на стоката си?

— О, не! Стоката ми се продава все така добре, но преди да я продам, трябва да я събера. А откакто преди месец се появиха джуджурусите, работниците ми един след друг бягат от полето.

— Джуджурусите? — попита изненадано Боб Моран.

— Това е името, което негрите са дали на тези демони от водопадите, с които сте се сблъскали миналата нощ. Според легендата

джуджурусите са същества, представляващи едновременно хора, крокодили и биволи, които живеят далече по реката, в областта на първите водопади, на много дни плаване и ходене оттук. Още в края на миналия век джуджурусите вече са се проявявали, като са убивали всяко човешко същество по течението на реката. По едно време Колониалните служби решили да сложат край на деянията им и организирали голяма експедиция, която стигнала до първите водопади. Баща ми също участвал в нея. Участниците в този поход към изворите на реката се убедили, че действително свърталището на джуджурусите е някъде около водопадите. Въпреки това там те не открили никаква следа от тях. Обитатели на тези местности се оказали единствено две диви племена — пигмеите вутас и бамбарасите — високи негри с доста развита за африканските критерии цивилизация. Макар и в състояние на постоянна война помежду си, както джуджетата, така и гигантите посрещнали експедицията недоверчиво, дори враждебно. Все пак в края на краищата се установили по-приятелски връзки, което дало възможност и пигмеите, и бамбарасите да бъдат разпитани за джуджурусите. Те обаче, изглежда, не знаели нищо за тях и на изследователите се наложило да се завърнат, без да са открили каквато и да било следа от демоните от водопадите. Впрочем след това те преустановяват набезите си и в продължение на половин век никой не е чул повече да се говори за тях. До деня, в който преди около месец те започнаха да се появяват по цялото протежение на реката, да убиват наред, да разграбват малките отдалечени имения и да всяват ужас сред чернокожите работници. Ако се вярва на последните, джуджурусите представляват духът на стара Африка, дошъл, за да ги отклони от всякакви отношения с белите завоеватели на земята на предците им. Пред тази заплаха негрите започнаха да напускат плантациите и да се завръщат при племената си. Досега моите владения бяха пощадени може би поради размерите им, но миналата нощ демоните от водопадите дойдоха и тук и трябваше да ги отблъснем със стрелба. А тази сутрин, смъртно изплашени, много мои работници вече избягаха.

— Следователно — вметна Моран — изстрелите, които чух миналата нощ, преди джуджурусите да нападнат мен самия, са идвали от вашата плантация.

— Да, а пък вашите изстрели ме накараха да тръгна да ви търся тази сутрин. Имали сте късмет, че сте се измъкнали от ноктите на

джуджурусите, господин Моран. Виждал съм как изглеждат клетниците, попаднали в лапите им, и ви уверявам, че не бяха особено красиви...

Боб вдигна рамене, поусмихна се и каза:

— Красиви или не, това е без значение. Когато си мъртъв, е смешно да се отдаваш на празна суетност...

Разговорът замря за известно време. Поднови го Пит ван Хорн с въпроса:

— Какво мислите за джуджурусите, господин Моран?

Моран остана няколко мига замислен.

— Какво мисля ли? — вдигна той глава накрая. — Просто, че най-вероятно става въпрос за някаква секта от рода на тази на хората леопарди. Подобно на тях джуджурусите се дегизират, за да извършват престъпленията си.

— Естествено — каза на свой ред Ван Хорн, — това е първото обяснение, за което човек се сеца. Но чернокожите смятат демоните от водопадите за свръхестествени същества и някои обстоятелства ме карат да се замислям дали нямат право. И наистина джуджурусите не оставят никаква следа след себе си, а когато по време на нощна схватка някой от тях е улучен с куршум, на сутринта се оказва, че е невъзможно тялото му да бъде открито.

— Аз самият се убедих в това — потвърди Моран. — И все пак би било твърде наивно да се приеме, че джуджурусите са духове. След сблъсъка ми с тях аз лично открих следи от кръв, а доколкото ми е известно, духовете са безплътни.

Плантаторът се усмихна криво.

— Дълбоко в себе си разбирам, че имате право, господин Моран. Ала въпреки че съм бял, все пак съм роден в Африка и чернокожите са ми предали малко от суеверието си. Като поживее на този необикновен, пълен със страховити легенди континент, човек накрая започва да смесва действителното и въображаемото. Както и да е, произходът на джуджурусите си остава повече от загадъчен. Всичко, което се знае за тях, е, че свърталището им се намира около водопадите, а набезите им тръгват от горното към долното течение на реката.

— А Колониалните служби не се ли намесват?

— Полицейските сили са нащрек, но те са съставени от африканци, повечето от които само като чуват за джуджурусите, се разтреперват от страх. Освен това при всеки опит за въоръжена акция срещу тях „духовете“ изчезват. Така че няма никакъв напредък. Всичко, което ни остава, докато чакаме намесата на войските от метрополията, е да прибегнем към самозащита, като превръщаме нощем всяка къща в крепост. Досега джуджурусите, които по всичко личи, че не са много на брой, са нападали само малки групи от хора. Те се спускат върху жертвите си чрез изненада и ги раздират до смърт. Ако не бяхте запалили огън, за да отпъждате дивите зверове миналата нощ, твърде е възможно, господин Моран, и вас да бяха изненадали и убили.

— Тези джуджуруси никога ли не употребяват оръжие?

Младият плантатор поклати глава.

— До момента — не... О, сецам се за какво мислите! Ако демоните от водопадите си служеха с оръжия, това щеше да е доказателство, че става въпрос за маскирани човешки същества. Уви, не, те убиват единствено чрез ноктите си...

— Фалшиви нокти вероятно — отбеляза Боб. — Като избягват да използват оръжие, те оставят да витае съмнението за произхода им и по този начин се възползват от ефекта на суеверния ужас...

— Може би, господин Моран, може би. Засега сме безпомощни и всяка нощ очакваме с тревога поредните нападения на тези кръвожадни чудовища и известията за нови жертви...

С угрижено чело Ван Хорн млъкна. Като че ли някаква натрапчива мисъл го измъчваше. После той отново заговори, но с известна неохота:

— Струва ми се, господин Моран, че ние присъстваме на едно събуждане на черна Африка. За да се настанят на този континент, белите е трябвало да извършат немалко престъпления. И днес часът на изкуплението е ударил...

Боб Моран присви очи. Докато плантаторът говореше, по лицето му за миг бе преминало изражението на силно безпокойство, сякаш тежестта на престъпленията, за които спомена, лежеше върху собствените му рамене.

III.

Легнал на походното легло в стаята, разположен в задната част на бунгалото на Ван Хорн, Боб Моран непрекъснато се въртеше и все не успяваше да заспи. От време на време той оглеждаше помещението през белезникавата мрежа против комари, която обгръщаше като пашкул ложето му, но стаята бе пуста и само луната, чиято светлина нахлуваше на талози през отворения прозорец, обгръщаше с призрачни сенки предметите вътре.

Боб не знаеше кое повече му пречи да заспи — дали влажната горещина или тревогата. През деня един екип от работници бе изтеглил самолета до плантацията, където, скрит под един хангар, той очакваше момента, в който щеше да бъде поправен. Така че Моран бе спокоен за него. Тогава откъде идеше това безпокойство? Може би Пит ван Хорн бе успял все пак да му предаде част от суеверния си страх по отношение на джуджурусите.

Накрая Боб все пак успя да заспи. Сънят му беше напрегнато унасяне, осеяно с кошмари, пълни със застрашителни и същевременно неопределени форми.

Внезапно — Боб не знаеше точно колко време е спал — усещането за някакво чуждо присъствие го събуди. Той отвори очи и усети, че косите му се изправят. През отвора на противокомарната мрежа се бе надвесила зурлата на един джуджурус, който бе вдигнал за удар чудовищната си ноктеста лапа.

Движен от рефлексите си, все още замаяният от съня Боб се изтърколи към другия край на леглото, като в същото време чу как ноктите раздират дюшека на току-що напуснатото от него място. Той падна на пода, дръпна мрежата, която се свлече и омота нападаателя.

Вече напълно буден, Моран скочи прав и се огледа за оръжие, но кобурът с револвера бе окачен от другата страна на леглото, там, където се намираше чудовището. А то, служейки си с ноктите като с ножове, вече беше раздрало мрежата и се готвеше наново да се нахвърли върху него. Боб сграбчи един стол и с все сила го стовари по

зурлата на джуджуруса в мига, в който последният за малко щеше да го докопа. Тогава се случи нещо неочаквано. Голямата глава, от чиито челюсти стърчаха подобни на кинжали зъби, падна от силния удар и се търкулна на земята, а на нейно място се появи разкривено и набраздено от татуировки лице на негър; щом разбра, че е разкрит, той се опита още веднъж да достигне с изкуствените си нокти Моран, но французинът се изплъзна и му нанесе силен юмручен удар в стомаха. Същевременно той плонжира напред и се претърколи през кревата по класическия за джудото начин, като в движение откачи кобура от таблата и се приземи на пода. Джуджурусът отново се нахвърли върху жертвата си, за да я разкъса. Боб разбра, че няма избор, ако държи да се спаси от ноктите му. Бързо извади револвера от кобура и стреля три пъти в нападателя си. Улучен в гърдите от тежките куршуми, джуджурусът се спря, сетне се опита да направи още една крачка, но изгуби равновесие и се строполи по очи на пода. С последно усилие ноктите на едната му лапа се забиха само на двадесетина сантиметра от коляното на Моран, после пръстите се отпуснаха и джуджурусът замря безжизнен.

Бавно, с димящ револвер в ръка, Боб се изправи. Известно време остана загледан в проснатия в нозете му негър, после обърна глава към вратата, която някой отвори.

В стаята нахълта Пит ван Хорн. Беше по пижама и също държеше в ръка револвер.

— Какво става? — попита той.

Боб посочи джуджуруса.

— Нападна ме, докато спях, но успях да се справя.

Французинът коленичи до падналата на пода огромна изкуствена глава и внимателно я заглежда.

— Биволски череп с рога, покрит с крокодилска кожа. На рогата е придадена нова форма чрез нагряване на огън, за да стане по-пълна илюзията за непознато същество. На челюстите пък са сложени зъби, издялани от бивни на глиган. За да създава впечатление, че е истинска, джуджурусът може да мърда долната челюст благодарение на тънко въженце, което се спуща край врата. А очите са направени от червени стъкълца, обхванати от дървени пръстени. При най-слабия светлинен лъч те проблясват...

Ван Хорн на свой ред коленичи до трупа на джуджуруса.

— Самият костюм е направен от същите парчета крокодилска кожа. Муцуната се поставя върху главата на човека, като в кожата са пробити две дупки за гледане. Това обяснява високия ръст на джуджурусите. Впрочем и самият чернокож си е почти гигант...

Плантаторът посочи нещо като малка метличка от клонки, която висеше на кръста на фалшивото чудовище.

— Явно джуджурусите си служат с тази метла, за да заличават следите си. Когато някой от тях е убит, те отнасят тялото му и го погребват някъде в джунглата. Тъй като джуджурусите нападат винаги нощем, тази малка хитрина им се удава сравнително лесно в мрака и това обяснява защо никога не е намиран техен труп. Именно по този начин те раздухват вярата в свръхестественния си произход... Както и предполагаште, господин Моран, джуджурусите са именно маскирани хора — също като членовете на сектата на хората леопарди...

Докато говореше, Ван Хорн обърна джуджуруса по гръб и започна внимателно да проучва релефните татуировки по лицето му. След малко той вдигна поглед към Моран.

— Не мисля, че ще сбъркам, ако заявя, че този човек принадлежи към племето на бамбарасите — високите негри, които заедно с пигмеите вутас обитават областите около водопадите. Това означава, че джуджурусите с основание носят името „демоните от водопадите“...

Пит ван Хорн млъкна за миг, после леко поклати глава:

— Досега, както знаете, никой не е могъл да даде някакво обяснение за тези „демони“. А ето че благодарение на вас булото над тях е вече разкъсано.

Обветреното лице на французина не изрази никакъв възторг.

— Бих предпочел да не съм опитното зайче за това откритие. Ако този тук беше успял да ме перне с ноктите си...

Боб отново потръпна при мисълта за ужасната случка.

В този момент един от слугите на Ван Хорн нахълта в стаята и развълнувано каза на господаря си:

— Бвана дойде види... Бвана дойде види веднага!

Моран и домакинът му си размениха бързи погледи и се втурнаха след чернокожия.

Когато Боб и Пит ван Хорн влязоха във всекидневната на бунгалото, там цареше пълен безпорядък. Тази стая представляваше

обширно квадратно помещение с ултрамодерни мебели от Европа, доставянето на които вероятно бе струвало на младия плантатор солидна сума. Навсякъде се виждаха уникални образци от негърското изкуство, които навремето Ван Хорн-баща бе донесъл от пътуванията си сред далечните племена. Един от тези предмети беше гигантски идол от червеникаво дърво, държащ с две ръце издутия си корем, в който стърчаха забити многобройни гвоздеи и ръждиви остриета. Главата му можеше да се маха и слага отново на туловището чрез пъхнатия в кръгла дупка между раменете врат. Но сега тази глава бе извадена и се търкаляше на пода. А вечерта, когато бе пресякъл всекидневната, за да отиде в стаята си, Моран бе забелязал, че статуйката е в цялостния си вид.

Ван Хорн взе тежката дървена глава и я сложи на мястото ѝ върху тялото на идола. Сцеплението между двете части бе толкова точно, че изобщо не можеше да се забележи, че скулптурата не е монолитна.

— Баща ми я беше донесъл от бамбарасите — обясни плантаторът. — Никога не бях забелязал, че главата може да се отделя.

— Но защо тогава някой е дошъл да махне тази глава? Възможно ли е да е имало някакъв скрит предмет в кухнята?

На Боб му се стори, че домакинът едва овладя едно потрепване.

— Не — побърза да отговори Ван Хорн. — Ако е имало нещо скрито в кухнята, баща ми щеше да го знае и да го съобщи на мен и на брат ми. Този идол е от бамбарасите и мисля, че джуджурусите — които са и бамбараси, както вече знаем — са се опитали по някаква неизвестна за нас, но най-вероятно религиозна причина да сложат ръка върху него. Те вече са били извадили главата, за да го пренесат полесно, когато дадените от вас изстрели са ги изплашили...

Младият плантатор посочи към няколкото преобърнати столове и предмети.

— Този безпорядък недвусмислено показва, че джуджурусите са побягнали през глава.

Слугата, който бе извикал двамата бели в стаята, поклати глава.

— Не, бвана, не джуджуруси — каза той. — Когато Джанго влязъл тук, като чул изстрели, той видял бял човек да излиза през прозореца.

Този път Пит ван Хорн не можа да прикрие изумлението си.

— Бял човек! — извика той. — Че кой бял човек би се опитал да проникне тук едновременно с джуджурусите? Стаята беше ли осветена, когато ти влезе, Джанго?

Черният завъртя глава в знак на отрицание.

— Не, бвана. Джанго запалил светлина, след като крадец избягал...

Ван Хорн като че ли изведнъж се успокои и устните му изпуснаха лека въздишка на облекчение.

— Джанго сигурно лошо е видял — подхвърли той припряно. — Повтарям — не е възможно да е бил бял човек...

И без да остави време на слугата да възрази, той хвана Моран за лакътя, поведе го към пушалнята и добави тихо:

— Никога не може да се вярва напълно на онова, което разправят черните. Те са простодушни като деца и прекалено много вярват на въображението си.

Малко по-късно, все така по пижами, Боб и плантаторът вече седяха един срещу друг в пушалнята. След като запали цигара, Пит ван Хорн остана известно време умълчан. Накрая се усмихна, издуха през ноздрите си две струйки синкав дим и каза:

— В крайна сметка, господин Моран, тази нощ бе резултатна, тъй като благодарение на вас вече знаем кои се крият зад явлението „демони от водопадите“.

— Наистина — отговори Боб. — Сега те са наясно, че ние знаем, така че сигурно ще прекратят набезите си.

— Съмнявам се. Това са си ритуални убийства и нищо не може да ги спре. Бамбарасите имат славата на непримирими воители и за да бъдат принудени да сключат мир, им е нужен сериозен урок...

— Как смятате да действате? — попита Моран.

— Чисто и просто ще употребя сила. Когато работниците ми научат, че джуджурусите са човеци като тях — а аз ще им покажа това веднага, — страхът им ще изчезне и те ще искат да си отмъстят. Тогава ще ги въоръжа, а аз разполагам с всичко необходимо и ще оглавя малката армия, с която ще се добера до водопадите, за да си уредим сметките с бамбарасите.

Боб не отвърна веднага. На него не му харесваха този род наказателни експедиции и се замисли как да отклони плантатора от намерението му.

— Защо не оставите на Колониалните служби да свършат тази работа? — попита той.

— Това ще отнеме много време и докато властите се организират, ще паднат нови жертви. Впрочем човек се оправя най-добре сам, а и тази експедиция ще ми позволи да положа цветя върху гроба на клетия ми брат, погребан недалеч от реката, на четири дни плаване оттук.

— Вие ми споменахте — каза Моран, — че вашият брат е бил убит от див бивол по време на ловен излет. Раненият бивол е много опасен и съм слушал за доста ловци, убити при подобни обстоятелства. Как точно се случи всичко с брат ви?

Ван Хорн се поколеба за миг, сякаш му бе тежко да се връща към болезнените спомени, но след това обясни:

— Жан бе с две години по-голям от мен. Преди около година двамата, придружени от нашия черен ловец Донгбе, тръгнахме към горното течение на реката. След неколкодневно плаване се спряхме на едно място, което ни се стори много богато на дивеч. Ловувахме цяла седмица и след като събрахме внушителен брой трофеи, се приготвихме да поемем обратния път. Тогава Жан непредпазливо тръгна да преследва един ранен бивол. Докато той се прокрадваше между дърветата, готов за стрелба, животното внезапно изскочи от един гъсталак и без да му остави време да избяга настрана, заби рога в него, подхвърли го във въздуха и го стъпка. Отдалеч Донгбе и аз, безсилни да помогнем, присъствахме на тази драма. Всичко, което можахме да направим, бе да изтичаме и да довършим бивола. Колкото до злощастния ми брат, той бе вече мъртъв. Тъй като тялото му щеше да се разложи, преди да сме стигнали до което и да е малко поцивилизовано място, ние го погребяхме и струпахме върху гроба куп едри камъни, за да пазят останките му от хиените и лешоядите. След това не ни остана нищо друго, освен да се завърнем в плантацията, чиито съдбини поех в свои ръце...

Пит ван Хорн млъкна. След като изчака малко, Моран попита:

— Кога смятате да тръгнете за водопадите?

Плантаторът направи неопределен жест с ръка.

— Ако приемем, че ще ми трябват два-три дни, за да въоръжа и екипирам хората си, ще можем да заминем, да речем, след около четири-пет дни максимум...

После добави с по-уверен глас:

— Да, точно така. Това ще е възможно след пет дни.

— А искате ли да дойда с вас? — предложи Моран. — Доста съм скитал по света и съм видял какво ли не. Освен това съм отличен стрелец и бих могъл да ви бъда от полза.

В себе си Боб се надяваше, че по този начин ще успее някак си да уталожить отмъстителността на домакина си към бамбарасите, които освен на куршумите можеха да се окажат податливи и на други начини на убеждение.

Предложението на французина като че ли изненада плантатора.

— Защо ще ме придружавате? — попита той. — Вие, за разлика от мен, нямате сметки за разчистване с джуджурусите...

— Какво говорите! — възкликна Боб. — Не забравяйте, че те на два пъти за малко да ми светят маслото. Освен това самолетните части, от които се нуждая, ще пристигнат в Бомба не по-рано от няколко седмици. Какво да правя през това време? Да стоя със скръстени ръце? Нищо не ми тежи толкова, както бездействието. Дори е възможно да се завърнем, преди частите да са получени. Така че няма причини да не дойда с вас...

Ван Хорн още не изглеждаше убеден, че трябва да се съгласи с французина, и затова възрази:

— Вие забравяте опасностите, които ни очакват.

— Не ги забравям, но двамата заедно ще ги преодолеем по-лесно.

Внезапно Ван Хорн се реши:

— Е, добре, щом толкова желаете, господин Моран, ще ме придружите. Виждам, че обичате силните усещания.

Боб Моран изрази удовлетворението си, като се плесна с длан по бедрата.

— Ето че въпросът е решен — каза той. — Нетърпелив съм да видя тези прословути и тайнствени водопади, които, както твърдят малкото пътешественици, успели да се завърнат оттам, били невероятно красиви. А до началото на експедицията ми се ще да направя серия снимки на животни в саваната. Бихте ли ми дали някой черен ловец, за да ме пази, докато снимам? Споменатият от вас Донгбе може би ще свърши работа...

Ван Хорн обаче поклати глава.

— Уви, господин Моран, Донгбе не е в състояние да се отзове. Той умря преди повече от шест месеца... От треска...

Боб Моран не се изненада много от това заявление. Искрено казано, той дори очакваше, че Донгбе, придружавал братята Ван Хорн по време на трагичния им лов, вече не се числи между живите.

— Но не се притеснявайте — продължи плантаторът. — Ще ви намеря друг туземец. Джанго например е съвсем подходящ. Той е превъзходен стрелец и няма див звяр, който да го уплаши. Никой по-добре от него няма да ви прикрива, докато снимате. А през това време аз ще организирам експедицията и след няколко дни ще можем да заминем. Надявам се, че бързо ще се оправим и с джуджурусите.

Моран запази мълчание. Той се питаше какво всъщност го кара да се впусне в тази нова авантюра. За кой ли пореден път в живота му някакъв вътрешен усет го тласкаше към това, което категорично не вещаеше нищо добро.

IV.

Скрит зад мимозов храст край едно затлачено поточе, Моран наблюдаваше оловносивкавите туловища на семейство слонове, които поскубваха трева на около двеста метра от него. Беше го обсебила треската на фотоловеца и той изпита силно желание да снима в едър план главата на грамадния самец, водещ стадото.

С бързо движение на палеца Боб приготви за действие своята снабдена с мощен телеобектив камера, после се обърна към Джанго, който с двуцевка в ръце се бе снишил на няколко метра встрани. Моран направи с глава знак на ловеца да тръгне към хоботестите. Джанго показа, че е разбрал, навлезе приведен в поточето, чиято вода му стигаше едва до коленете, и започна да се прокрадва към стадото.

Моран тръгна след него, на свой ред прекоси водата и двамата мъже, като използваша за прикритие всяка издатина и всеки храст, се прокраднаха възможно най-близо до животните. Когато стигнаха на не повече от тридесетина метра от тях, те се спряха. Ветрецьт подухваше откъм слоновете, така че човешкото присъствие оставаше неразкрито. При един нов знак от французина Джанго мина леко встрани; по този начин, ако някое от животните тръгнеше в атака срещу фотографа, то щеше да се озове с профил към стрелеца, който щеше по-лесно да го застреля.

Моран отново се плъзна напред и се спря чак когато мощната глава на самца водач изпълни целия визьор на апарата.

Страстно влюбеният в природата Боб се наслади от сърце на този миг. Той още призори бе напуснал заедно с Джанго плантацията на Ван Хорн и досега бе успял да заснеме няколко ленти, за които се надяваше, че ще са интересни. Но беше сигурен, че снимката, която се канеше да направи, ще бъде най-интересната за деня.

Бавно и спокойно Боб облегна о рамото си дървения, подобен на пушка приклад, който му осигуряваше повече стабилност на апарата. С око на визьора той обрамчи главата на едрия самец и внимателно натисна бутона. После отново зареди апарата си и се готвеше да снима

втори път, когато остро изсвирване раздра въздуха. На пет метра от него се вдигна облаче прах и почти в същото време той дочу приглушеното ехо от далечен изстрел.

Чак тогава Моран си даде сметка, че някой стреля по него. Без да чака втори изстрел, той залегна на една страна, като внимаваше да не повреди апарата. Изплашените слонове вече бяха побягнали през саваната.

„Кой ли гърми така по мен? — се запита Моран, докато се просваше под един трънлив храст. — Джанго?“ Не беше възможно, тъй като той се намираше твърде близо, а детонацията бе отекнала отдалеч. Освен това Боб щеше веднага да разпознае гласа на едрокалибрена пушка в ръцете на Джанго.

Разтревожен от изстрела, Джанго притича до него. Боб го попита:

— Знае ли Джанго кой би могъл да стреля по нас?

Черният ловец поклати глава в знак на неведение.

— Джанго не знае — отвърна той. — Но мисли, знае откъде стреляли. Бвана гледа...

С пръст Джанго посочи към едно малко възвишение на около километър от тях. На върха му нещо бегло проблесна. Изминаха няколко секунди и проблясването се повтори.

„Отражение на слънцето от стъклена леща — помисли си Моран. — Неизвестният кучи син стреля по нас с карабина с телескоп. Любопитен съм да узная защо...“

Вдигайки фотоапарата си, Моран долепи око о визьора, така че мощният телеобектив да му послужи като далекоглед. На височината той видя някаква човешка фигура, която се спотайваше в сянката на една скала, и поради това, а и защото разстоянието все пак беше твърде голямо, Боб не успя да различи точно с кого всъщност си има работа.

— Ще покажа на този обесник, че сме го забелязали — промърмори той, взе тежката пушка от Джанго, прицели се внимателно във върха на възвишението и даде два последователни изстрела. От това разстояние той не се надяваше да улучи, но искаше тайнственият стрелец да разбере, че вече е разкрит, и да престане да ги застрашава с дългобойното си оръжие.

Моран изчака няколко минути и след като нищо не последва, каза на Джанго:

— Хайде да изкачим възвишението. Може би там ще разберем нещо повече...

Криейки се, доколкото могат, двамата приближиха хълмчето и след като го заобиколиха, се изкатериха по него. Когато стигнаха до пусията на неизвестния стрелец, те не намериха никого.

— Разбира се, че птичето е отлетяло — каза Моран. — Никак не е държало да бъде видно отблизо...

Някакъв предмет, хвърлящ златисти отблясъци между два камъка, привлече вниманието на Боб. Той се наведе и го взе. Оказа се гилза, по-дълга от който и да е от пръстите му — калибър 300 магнум.

Моран се усмихна.

— Остава да открием кой си служи с оръжие калибър 300 магнум.

Но дори и да откриеше такъв човек, това още нищо не доказва, защото много ловци използват този калибър за далечна стрелба с помощта на телеобектив.

На другия ден сутринта Боб разказа на Пит ван Хорн за произшествието. Плантаторът беше много изненадан.

— Кой ли би имал интерес да стреля по вас? — каза той.

После, като помисли малко, продължи:

— Да не е бил някой ловец на слонове, който е стрелял по стадото, без да ви забележи. След което, тъй като е ловувал вероятно без разрешително, е предпочел да изчезне. Важното е, че не ви е засегнал...

Докато Ван Хорн говореше, Боб внимателно изучаваше израза на лицето му, но не откри нищо подозрително. Все пак не му убягна следното: защо Ван Хорн пренебрегваше факта, че един ловец на слонове не би си послужил с „300 магнум“ поради недостатъчната му пробойна сила при такова разстояние? Но той се направи, че обяснението на домакина му го задоволява, и предпочете да смени темата на разговора, като попита:

— Кога мислите, че ще можем да тръгнем?

— Вдругиден — отговори Ван Хорн. — Хората ми са вече екипирани. Остава ми само да избира и наема лодкари. Затова сега отивам на пристана, където те би трябвало да ме чакат. Ако желаете да ме придружите...

Моран предпочете да отклони поканата.

— Благодаря ви — каза той, — но бих искал да направя последен оглед на самолета си, за да се уверя преди отпътуването ни, че съм поръчал всички необходими части за него...

Ван Хорн излезе от стаята. През прозореца Боб го видя да се отдалечава в посока на реката. Останал сам, той се замисли дали не би било по-благоразумно да изостави намерението си да придружава Ван Хорн до водопадите. Няваше ли да бъде по-добре да отиде до Валобо и там, при своя приятел Алан Ууд, да чака пристигането на частите за самолета? В края на краищата цялата тази история с джуджурусите изобщо не го засягаше. Освен това някаква странна атмосфера цареше в плантацията. Какъв беше този бял мъж, който, по твърденията на Джанго, е влизал онази нощ в бунгалото и защо Пит ван Хорн отхвърли с лека ръка свидетелството на слугата си? А и кому беше притрябвало да стреля по Боб, докато той мирно и невинно си снимаше? Въпреки опита за обяснение от страна на плантатора, Моран бе напълно убеден, че именно в него се е целил непознатият стрелец...

Без да намери задоволителни отговори на тези загадки, Боб се насочи към кабинета на плантатора, където последният държеше оръжията си, наредени вертикално в един шкаф с витрина. Погледът на французина веднага падна върху един великолепен „Уинчестър“, калибър 300 магнум с предпазител и мощен телеобектив. Той го взе и след като поцрака с механизмите му, приближи носа си до затвора. Не миришеше на кордит, както очакваше, а на прясна смазка, което означаваше, че оръжието е било скоро почиствано и следователно употребявано. Но това можеше да се отнася както за вчерашния ден, така и за предишните няколко дни.

След като сложи карабината обратно на мястото ѝ, Моран потъна в размисъл. Ако човекът, който предишния ден стреля по него, е бил Пит ван Хорн — а нищо още не го доказваше, — какви са били подбудите за подобно деяние от негова страна? Преди принудителното си кацане в саваната Моран не бе и чувал за Ван Хорн; както и плантаторът за него. Боб напразно търсеше някакъв мотив за опита за убийство. Не виждаше за какво домакинът му може да го мрази толкова, че да предприеме подобно действие. Дали не беше заради онзи бял човек, който, както твърдеше Джанго, бе проникнал през нощта в бунгалото, за да свали главата на бамбараския идол и да си отиде толкова тайнствено, колкото бе дошъл?

Боб Моран вдигна рамене. Безполезно бе да си блъска главата с този китайски ребус. През следващите дни той постоянно щеше да бъде около Ван Хорн и така може би щеше да намери търсения отговор.

В мига, в който понечи да се обърне, за да напусне кабинета, Боб изпита странното усещане, че е наблюдаван. Като че ли някой, застанал до вратата, го гледаше. Боб остана неподвижен и нащрек в очакване този някой да каже нещо, после, решил да сложи край на това мълчание, той се обърна. Кабинетът бе пуст и никой не стоеше до отворената врата. Боб се отпусна, усмихна се и промърмори:

— Нервите ми май вече не издържат.

С бавни крачки той излезе от кабинета и отиде във всекидневната, където Пит ван Хорн го беше оставил малко преди това. Там той се спря пред големия идол от червено дърво и дълго гледа изкривеното в гримаса лице на демона.

— Как бих искал да узная тайната ти, драги — прошепна тихо Боб. — Ако въобще имаш тайна, разбира се...

Моран много искаше да узнае и тайната на Пит ван Хорн, затова и желанието му да го придружи до страната на джуджурусите ставаше все по-силно.

Французинът дълго остана в тревожни размисли. Той имаше чувството, че през идващите дни не демоните от водопадите щяха да се окажат най-опасните му неприятели.

V.

В продължение на два дни шестте тежко натоварени пирогиде се изкачваха по течението на река Н'Голо. Вече изтичаше вторият ден и докато огнената топка на слънцето се спускаше на запад върху фона на зеленикавото небе, тишината бавно се възцаряваше по бреговете, където животът сякаш постепенно замираще. Това беше часът, в който дневните животни се прибират по бърлогите си, а нощните още не са напуснали своите. Реката, където не се виждаше вече нито един браздящ повърхността й крокодил, нито пък птица в търсене на риба, изглеждаше скована и като че ли превърната в дълга и широка пътека от тъмен и грижливо полиран ахат.

Само от време на време отекваше едногласният и кратък възглас на гребците, които, прави в пирогите, потапяха в ритъм своите приличащи на копия гребла, като при това движение едва раздвижваха водната повърхнина — толкова голямо бе тяхното умение. След всеки един от тези възгласи отново падаше тишина, нарушавана само от монотонния и напомнящ шум от мачкана коприна напев на водата, триеща се о гладките страни на лодките.

Седнали един до друг на носа на първия съд, с карабини, положени върху коленете им, Боб Моран и Пит ван Хорн не разменяха нито дума, тъй като бяха прекалено изморени от дългото плаване по реката под неумолимото слънце, изгорило главите им въпреки широкополите шапки от мек филц.

През последните два дни Боб не видя нищо странно в поведението на Ван Хорн и бе започнал да се пита дали не е станал жертва на самовнушение и дали подозренията, които бе имал по отношение на домакина си, са основателни. Впрочем на какво всъщност почиваха подозренията му? В какво по-конкретно би могъл да обвини Ван Хорн?

Като протегна внезапно ръка, плантаторът посочи едно широко обезлесено пространство на левия бряг. В центъра на това място, леко

встрани от реката, се издигаха петдесетина големи колиби със сламени покриви.

— Ще спрем при това яшибейско село — каза Ван Хорн. — Тук ще сменим гребците и утре призори наново ще поемем към водопадите.

Оказа се, че яшибеите били най-добрите лодкари по протежение на цялата река. А гребците, които до този момент бяха придвижвали пирогите, принадлежаха към едно племе от равнината, чиито членове работеха в плантацията. Те по-слабо познаваха горното течение на реката и именно поради тази причина Ван Хорн възнамеряваше да ги замени с по-опитните в гребането между бързеи и въртопи яшибеи.

Пирогите бързо стигнаха до селото. Те спряха на едно място, където брегът от наносен пясък бе укрепен с груб пристан от неодялани дънери, който навлизаше в реката.

Въпреки че на много места между колибите горяха огънове, селото изглеждаше пусто и никой не пазеше големите украсени пироги, вързани на пристана.

Лека тревога се изписа по загорялото лице на Ван Хорн.

— Питам се какво означава това — каза той. — Яшибеите са ми приятели и обикновено приближаването на флотилия като нашата предизвиква значително оживление и събира цялото население на брега. Днес — нищо. Човек би казал, че смърт е натръшкала селото...

Плантаторът, следван от Моран, скочи ловко на брега и без колебание, с решителна крачка се насочи към поляната между колибите. Когато се озоваха там, Ван Хорн спря пред една правоъгълна колиба, по-голяма от другите и построена върху двуметрова бамбукова платформа. Към входа на тази колиба водеше дялана стълба.

Ван Хорн застана в подножието на стълбата и извика със силен глас:

— Н'Анго!

Изминаха десетина секунди и като не получи отговор, Ван Хорн повтори още по-силно:

— Н'Анго!

След още десетина секунди, тъкмо когато плантаторът отваряше устата си, за да извика трети път, лъвската кожа, служеща за врата на колибата, се отмести и оттам излезе висок негър. Той беше истински великан, още съвсем млад, слаб и мускулест. Главата му бе обръсната и

на нея беше оставена само тясна ивица коса във формата на гребен. Цялото му облекло се състоеше от една червена памучна препаска и от гердан-амулет, направен от три реда леопардови зъби. Пред гърдите си, той небрежно държеше една стара пушка „Уинчестър“ с бронзов приклад, която сигурно беше останала още от времената на търговията с роби.

— Не приемаш ли вече приятелите си, Н’Анго? — попита Ван Хорн на езика на яшибеите.

— Може ли човек да знае къде са му приятелите! — отвърна чернокожият вожд. — Отдалеч змията мамба прилича на невинен питон, а пък ухапването ѝ убива по-сигурно от небесния гръм...

Тъй като не знаеше езика на яшибеите, Моран не разбра нищо от разменените думи. Все пак по мимиките на двамата събеседници смътно долавяше смисъла им.

— Какво иска да каже Н’Анго? — поде плантаторът. — Нима той се съмнява в приятелството ми?

Яшибеят вдигна рамене.

— Едва ли си дошъл тук, за да ми говориш за приятелството — каза той, избягвайки да отговори на поставения му въпрос. — Какво искаш от мен?

— Възнамерявам да отида с хората си до земите на бамбарасите — отвърна Ван Хорн. — Бих искал да наема от теб опитни гребци, които познават горното течение на реката...

За известно време Н’Анго запази мълчание. Неподвижните черти на лицето му изразяваха дълбока враждебност. Накрая гигантът разтърси глава.

— Н’Анго няма да даде гребци — отсече той, повишавайки тон.

— Защо? Нима яшибеите се страхуват от бамбарасите и джуджурусите?

— Яшибеите не се страхуват нито от бамбарасите... — тук Н’Анго се поколеба малко, после припряно довърши: — нито от джуджурусите... Впрочем Н’Анго не се чувства задължен да обяснява причините за отказа си...

Ван Хорн малко се поколеба какво да предприеме, сетне изведнъж се реши.

— По силата на договорите, които навремето бащата на Н’Анго и моят баща са сключили — изрече той бързо, — аз настоявам за

нужните ми хора.

Лицето на черния вожд придоби още по-затворен израз.

— Белият човек не може да настоява — отсече той сухо.

След което вдигна глава, отривисто даде някаква заповед и обръщайки се отново към Ван Хорн, направи широко кръгово движение с ръка при думите:

— Нека белият човек види защо не може да настоява...

Плантаторът и Боб Моран се огледаха около себе си и видяха, че от колибите бавно излизаха нашарени и въоръжени воители и тръгват към тях.

Двамата мъже бяха обхванати от изненада, граничеща с паниката, и безмълвно гледаха как съвсем тихо воитите ги обкръжават. Чернокожите трябва да бяха стотици и продължаваха да излизат от колибите.

Ван Хорн стисна зъби и обърна към Боб изкривеното си лице, по което се четяха едновременно ярост и страх.

— Безполезно е да настояваме — каза той.

— Ще ни избият...

— Няма да посмеят — отвърна Боб. — Знаят, че хората ви в пирогите са въоръжени до зъби и че се намесят.

— Не мислете, че яшибеите се страхуват от сраженията. Те са опасни бойци и в миналото са всявали страх по цялата река. Освен това още преди моите хора да са разбрали какво става, всеки от нас ще бъде вече пронизан от стотина копия. Това, което не мога да разбера, е рязката промяна в поведението на Н'Анго. Едва преди няколко седмици ми беше приятел, а сега...

Отнякъде се дочу биене на там-тами, което прекъсна думите на плантатора. Моран достатъчно бе пътувал къде ли не по света — из джунгли, савани и пустини, — за да разбере, че това са бойни барабани. Но дори и да не знаеше това, държанието на яшибейските воители щеше красноречиво да му го покаже. Те нарушиха безмълвието си, като внезапно започнаха да надават гърлени крясъци и размахаха оръжията си. Постепенно тези крясъци прераснаха в монотонен припев, съставен от непрекъснато повтарящи се срички, и воитите заклатиха страховитите си глави, като че изпаднаха под някакво хипнотично въздействие. Необходима беше само една заповед на

вожда им, за да се спуснат върху двамата бели и да ги направят на парчета. А може би и тази заповед вече беше излишна...

— Да се измъкваме оттук — прошепна Боб на Ван Хорн, — май става напечено...

С кимване на глава плантаторът даде да се разбере, че споделя мнението на Моран, и като обърнаха гръб на колибата на вожда, двамата мъже се отправиха към реката. Те се стараеха да не вървят много бързо, за да не си помислят негрите, че бягат. Докато проявяваха хладнокръвие пред яшибеите, те имаха шанс да се измъкнат. Ако обаче изгубеха присъствие на духа...

Боб очакваше всеки миг някоя сагея^[1] да се забие между плешките му, тъй като хората на Н'Анго ги следваха отблизо. Но той и спътникът му не обръщаха глави назад, за да не покажат слабост.

Най-после стигнаха до реката. Пред враждебното настъпление на яшибеите пирогите се бяха оттеглили предпазливо към средата на реката, с изключение на една, която чакаше двамата бели. Когато те се качиха в нея, тя също потегли навътре. Тогава от гърдите на воините се изтръгна единоголасен рев. Рев, който изразяваше едновременно триумф и омраза и който звучеше като че не съвсем убедително за някои от онези, които го надаваха.

С мрачно лице Ван Хорн отдаде заповед и шестте пироги отново поеха нагоре срещу течението. Малко по малко звукът от там-тамите и крясъците на воините заглъхнаха. Скоро отново настъпи тишина. Падналата нощ бе ясна благодарение на кристалната луна, която вече светеше на небесния свод. Плантадорът се обърна към Моран:

— Сигурно се питате защо не реагирах, нали? Може би приехте пасивността ми за малодушие...

Моран поклати глава в знак на отрицание.

— Не — каза той. — Вие действяхте по възможно най-разумния начин — и при най-малкото враждебно действие от наша страна веднага щеше да се разрази битка. Тя можеше да струва много убити и от двете страни, а вие и аз със сигурност щяхме да бъдем първите жертви. Така че не можехте да постъпите по друг начин...

Боб остана известно време замислен, после запита Ван Хорн:

— Отдавна ли познавате Н'Анго?

— Дали го познавам отдавна? Откакто се помня. Баща ми и неговият баща станаха основоположниците на мирните отношения

между бели и черни по реката и бяха приятели. Когато баща ми умря, цялото яшибейско население го почете като обяви траур — същото беше и при трагичната кончина на брат ми. Колкото до Н'Анго, като деца брат ми и аз си играехме с него. Заедно ходехме на лов. Само преди месец бях поканен на пищно празненство в селото, което току-що напуснахме, по време на което ми бяха отдадени големи почести.

— Виждате ли някаква причина за този рязък поврат?

Пит ван Хорн поклати глава.

— Не — отвърна той. — Нищо не разбирам. Като че ли Н'Анго внезапно е полудял...

После вдигна рамене и прокара длан по челото си, сякаш искаше да отпъди някаква лоша мисъл.

— Е, рано или късно ще разберем всичко! А сега ще се наложи да минем без помощта на яшибейците. Жалко, защото са несравними лодкари и щяха да ни бъдат много полезни в района на бързеите... Ще трябва да намерим място за лагеруване, тъй като гребците ни се нуждаят от почивка. Това ще сторим, щом се озовем достатъчно далеч от селото на яшибейците, за да избегнем опасността от тяхно нападение. Ако всичко е наред, след два дни ще стигнем до мястото, където клетият ми брат спи сетния си сън. То се намира малко преди първите бързеи...

Моран запази мълчание. Той се питаше защо Ван Хорн отдава толкова малко значение на внезапната враждебност на приятеля му Н'Анго. На негово място Боб дълго щеше да рови в ума си, за да намери някакво обяснение. Вместо това Ван Хорн беше заговорил за други неща така, сякаш не беше измъчван от догадки, сякаш предварително му е била известна причината за тази враждебност.

„Този Пит ван Хорн — помисли си Моран — ми изглежда все по-странен. Как можах да се забъркам с подобна съмнителна особа в цялата тази история с наказателни експедиции, демони от водопади и какво ли не още. Или се лъжа, или бъдещето ми подготвя още доста изненади...“

[1] Вид късо копие. — Б.р. ↑

VI.

Гробът на Жан ван Хорн се издигаше близо до десния бряг на реката, на върха на едно възвишение. Той представляваше куп струпани един върху друг големи камъни, които образуваха нещо като пирамида около метър висока и два метра широка. На върха ѝ имаше две вързани на кръст парчета дърво, върху които с нож беше издълбан надписът:

ЖАН ВАН ХОРН

Когато на петия ден от предприетото плаване по реката пирогите наближиха това възвишение, водното течение беше станало по-бързо и финият облак от пръски, забулващ далечината, подсказваше близостта на водопадите.

Въпреки че до края на деня оставаше още време, групата спря, защото Пит ван Хорн още в самото начало бе решил да навести гроба на брат си. Освен това плантаторът желаше да даде ден и половина почивка на гребците, преди да навлязат в зоната на бързеите, които в по-голямата си част от пътя трябваше да бъдат преодолявани чрез теглене на пирогите.

Докато чернокожите строяха лагера, Ван Хорн заведе Моран до гроба на брат си. По пътя той събра диви цветя, за да ги положи там.

Двамата мъже останаха дълго време в мълчание пред каменната купчина. С крайчеца на окото си Боб следеше изражението на Ван Хорн и макар в него да не забеляза скръб, стори му се, че поне проличава почит. Но дали беше почит или безразличие, трудно можеше да се определи.

Без да разменят нито дума, Боб и спътникът му се завърнаха в лагера. Там Моран заговори пръв:

— Жалко, че Донгбе не присъства — каза той.

Ван Хорн подскочи.

— Какво искате да кажете? — попита той с глас, в който Боб като че ли усети някаква тревога.

— Искам да изкажа съжаление, че и Донгбе е мъртъв. Ако беше жив, той сигурно също щеше да пожелае да посети гроба на злочастния ви брат.

Пит тъжно поклати глава.

— Наистина Донгбе ни обичаше много и двамата — Жан и мен. Той беше любимият ни черен ловец и заедно с него проведохме доста ловни експедиции, по време на които неведнъж рискувахме да загинем било под ноктите на някой див звяр, било при нападение на разярени слонове... Уви, Донгбе също бе застигнат от смъртта и сега сам оплаквам бедния си брат!...

Между двамата мъже отново се възстанови мълчание.

И отново Моран беше този, който го наруши.

— Не намирате ли за странно, че джуджурусите не са се проявявали, откакто напуснахме плантацията? — попита той. — Нито веднъж не усетихме тяхно присъствие около различните лагери, които установявахме. Тръгването на експедицията към района на водопадите съвсем не е минало незабелязано и е логично джуджурусите да бяха пуснали в ход всички средства, за да изплашат хората и да ги подтикнат към дезертъорство.

— След смъртта на техния човек джуджурусите знаят, че ние вече сме разбрали кои са те и повече не ще могат да всяват ужас сред чернокожите, както в миналото. С една дума, те знаят, че са разобличени. Ето защо не предприемат нищо срещу нас. Но не се тревожете, бамбарасите са известени за нашето приближаване и сигурно вече са организирали своеобразен комитет по посрещането ни...

— Не ви ли е страх — продължи с въпросите си Моран, — че малкият ни отряд може да бъде бързо разбит от бамбарасите. Те сигурно са много повече от нас...

— Знам това, господин Моран (Пит продължаваше да се обръща към него официално, защото, въпреки че бяха изживели заедно няколко приключения през последните дни, никаква близост не се бе установила между тях), знам това. Но бамбарасите са въоръжени само с лъкове, стрели, сагеи и копия. Ако се опитат да ни нападнат или

откажат да се подчинят, огънят на карабините ни бързо ще ги вразуми...

— От вашите уста в Божиите уши! — отвърна Моран.

В себе си обаче той не споделяше самоувереността на своя спътник. Вече бяха отминали старите времена, когато гърмежът на една пушка стигаше, за да хвърли в бяг цяло племе чернокожи, приемащи белите завоеватели за полубогове. От доста време африканците бяха проучили всички механизми на тъй нареченото магьосничество на европейците и бамбарасите, макар и да стояха настрана от цивилизацията, вероятно не правеха изключение от правилото.

Тази нощ Боб Моран заспа още щом се затвори в палатката си. Въпреки физическата си издръжливост той също чувстваше тежестта на дните, прекарани по реката под палещото слънце в неудобните пироги, където трябваше да стои в седнало положение със сгънати колене точно като мумиите на инките в Перу.

Събуди се на развиделяване — през входния процеп на небрежно затворената палатка се виждаше как небето бавно започваше да сивее.

Небрежно затворената палатка! Още обгърнат от мъглата на съня, Боб си спомни, че вечерта, преди да си легне, той бе затворил грижливо палатката, за да не допусне влизането на комари и всякакви други неприятни животинки. А през нощта, освен ако е сомнамбул и не го знае, не бе излизал навън. Следователно логиката изискваше входът да е затворен, както си беше вечерта. Освен ако...

Без още да се ориентира в ситуацията, Моран леко извъртя глава. И тогава през още полузатворените си клепачи той видя ръката. Тя беше положена върху ръкохватката на окачения до леглото му револвер и бавно го изваждаше от кобура му.

Рефлексите на французина задействаха светкавично. Със стегната дясна длан той внезапно нанесе саблен удар по китката на тази още неизвестно кому принадлежаща ръка. Чу се вик на болка и ръката изпусна револвера, който падна обратно в кобура.

Разтваряйки широко очи, тогава Боб видя посетителя. Отначало помисли, че си има работа с Пит ван Хорн, но лицето пред него беше с дълга руса брада, а косите му падаха в безпорядък върху наметнатите му с останки от дрехи рамене.

— Какво?...

Силен юмручен удар по челюстта отхвърли Моран назад. В същото време леглото под него се заклати, вдигна се и го затисна. Той бясно се замята отдолу и успя да се измъкне изпод завивките, надуваемия дюшек и самото легло. Когато изпълзя изпод този куп, палатката бе пуста. Боб скочи и се втурна навън.

Като се изключи оставеният на пост чернокож, който, облегат на карабината си, придремваше край полуугасналия огън, из лагера не се виждаше никой друг. Моран бързо обиколи палатката и хвърли един поглед на все по-светлеещата от настъпващия ден савана. И там не откри никакво човешко присъствие.

— Естествено — промърмори той. — Покрил се е из шубраците с възможно най-голяма бързина...

Боб се върна в палатката си и чак тогава се запита защо не е обявил тревога. След като изправи преобърнатото легло, той седна върху му и дълго си разтрива очите.

— Бих се заклел, че видях самия Ван Хорн — продължи да си говори сам той. — Но един Ван Хорн брадат, дългокос и по-опърпан и от някой клошар край Сена. Не, не може да е бил Ван Хорн... Освен ако...

Той подскочи внезапно, сякаш изненадан от собствените си мисли.

— Не, не е възможно! Не е възможно!

В продължение на цяла минута остана като вцепенен, като непрестанно повтаряше същите думи:

— Не е възможно! Не е възможно!

После изведнъж рязко се изправи като изхвърлен от пружина.

— Това може и да не ме засяга, но трябва да съм сигурен.

Бързо се облече, препаса си около кръста колана с револвера и излезе пак. Като се сниши към земята, за да не бъде забелязан, той напусна лагера и навлезе в саваната. Когато вече беше сигурен, че никой не може да го види, се изправи и закрачи припряно.

През цялото време продължаваше да повтаря:

— Трябва да съм сигурен!... Трябва да съм сигурен!...

VII.

Накъде ли така се беше забързал Боб Моран? Той вървеше с бърза крачка успоредно на реката. Изведнъж, недалеч от една малка горичка, французинът се закова на място. Край дърветата той бе забелязал човешка фигура — на висок европеец с руси и разчорлени коси, облечен в дрипи.

Боб остана като втрещен. Случайността отново го бе срещнала с нападателя от тази сутрин.

В този миг човекът също забеляза Моран и тутакси хукна между дърветата.

— Ей, вие там! — извика Боб. — Не се страхувайте, не ви желая злото!...

Ала непознатият като че въобще не го чу и изчезна в гората. Моран незабавно се спусна подире му, но когато стигна до първите дървета, се оказа, че русият вече е набрал сериозна преднина. Въпреки това Боб упорито продължи да тича, като викаше от време на време:

— Спрете!... Нищо лошо няма да ви сторя!...

Другият като че ли все така не чуваше. Моран го изгуби от погледа си, но напред продължаваше да се чува шум от стъпки и пукот на настъпвани съчки. И изведнъж — тишина. Тишина, която означаваше, че човекът се е спрял. Боб направи още няколко крачки и също спря.

Огледа се разтревожено наоколо. Знаеше, че непознатият се е спотаил наблизо и го дебне. Но къде? Между дървесните стволите Моран виждаше само храсти. Тъй като усещаше, че тайнственият мъж не му мисли доброто, той посегна към кобура си. Но не му се удаде да изтегли револвера. Изведнъж зад себе си чу шум от раздвижени клони, понечи да се обърне, но някакъв твърд предмет — най-вероятно тежък клон, превърнат в тояга — го удари зад ухото и го просна на земята.

От удара Боб не изгуби напълно съзнание, но бе обхванат от странна неспособност да направи каквото и да е движение и остана като парализиран. Освен това като че беше оглушал и ослепял.

Единственото, което усети, бе, че някакви ръце го пребъркват и свалят от него колана с револвера. После като че потъна в огромна яма.

Боб не знаеше колко време е изминало, докато започне да идва на себе си. Няколко минути? Един час? През бавно разсейващата се мъгла той постепенно започна да възприема околната среда; после с мъка размърда една по една ръцете си и накрая се надигна. Опипа зад ухото си мястото, където бе ударен, но нямаше следи от кръв. Тогава усети допира на нещо твърдо в кръста си. Оказа се неговият ловен нож, който по принцип висеше в калъф до револвера му. Но нападателят, преди да избяга, му го беше оставил и дори го беше пъхнал под колана на панталона му.

Това откритие накара Боб да се усмихне, макар и малко криво.

— Това, което му е било нужно — прошепна си той, — е револверът ми. И тъй като не е искал да ме остави съвсем без оръжие, ми е върнал ножа. Това доказва, че този човек не е престъпник...

Боб се надигна и остана известно време прав, но залиташе, сякаш всеки момент ще падне. Накрая успя да се почувства здраво стъпил на краката си. Въпреки това все още беше замаян и му се гадеше. Ту ходейки, ту влачейки се, той излезе от горичката и се насочи към едно поточе, край което бе минал по време на гонитбата. Там обаче го очакваше нова изненада. Двойка лъвове, без съмнение обилно нахранили се през нощта, стояха край водата и утоляваха жаждата си. Боб се спря на стотина метра от тях и грабвайки един голям клон, започна да го размахва и да крещи:

— Махайте се, мръсни котки! Изчезвайте! Хайде марш оттук!

Със спокоен поглед, в който се четеше цялото самосъзнание за силата им, лъвовете продължително изгледаха ръкомахащата човешка фигура, после с достойнство се оттеглиха.

Моран предпазливо изчака зверовете да се отдалечат достатъчно и отиде до поточето. Там той легна по корем и внимателно изми лицето, врата и тила си. След като се освежи, се почувства по-добре и мислите му се избистриха. Погледна към небето, където все още бледото слънце бавно започваше да набира височина.

— Сега — промърмори Боб — да подхванем нещата оттам, където ги бяхме оставили преди този неприятен случай...

Логично погледнато, след последното произшествие най-доброто, което можеше да направи, бе да зареже всичко, да се върне в

лагера и после по някакъв начин да се добере до Валобо, където щеше да бъде приет с радост в уютното бунгало на Алан Ууд. Докато поправят самолета му, щеше да прави фотографии из областта заедно с Мъооли, доверения човек на Ууд.

Но Моран не бе от тези, които лесно се предават, и когато нещо му влезеше в главата, той отиваше докрай, независимо от цената. Така че, движен именно от този си дух, той продължи своята прекъсната преди малко от непознатия разходка.

Боб спря чак като стигна до гроба на Жан ван Хорн. Дълго и колебливо оглежда кръста и грамадата от камъни, като че се готвеше да предприеме чудовищно деяние.

— Трябва да съм сигурен — произнесе най-после той на висок глас. — Трябва да съм сигурен...

Боб заотмества камъните един по един. Работата му бе дълга и отегчителна най-вече заради горещината, която въпреки утринния хлад вече бе започнала да става осезателна. След около половин час труд Моран бе плувнал в пот, но грамадата вече не съществуваше, а камъните от нея се търкаляха безразборно наоколо.

Тогава Боб установи нещо странно. На мястото, където допреди малко се издигаше надгробната пирамида, каменистата почва беше гладка и непокътната; очевидно никога и не е била разкопавана. Това доказваше, че гробът на Жан ван Хорн не съществуваше. Пирамидата и кръстът бяха фалшиви и ако тялото на Жан ван Хорн се намираще погребано някъде, то това явно не беше тук. Така или иначе Боб започна да добива някаква смътна представа за обстоятелствата около изчезването на младия човек и ролята, която бе изиграл в тях брат му Пит. Едно нещо все пак му убягваше: причината, която бе накарала Пит ван Хорн да издигне тази фалшива гробница. Но той беше сигурен, че в недалечно бъдеще щеше да му се удаде случай да узнае нещо повече по този въпрос.

Боб хвърли поглед на ръчния си часовник и разбра, че времето беше напреднало. „Трябва да се връщам в лагера — каза си той — защото продължителното ми отсъствие ще направи впечатление.“ Помисли си дали да не върне обратно камъните в първоначалното им положение, но се отказа пред перспективата за тази уморителна и досадна работа.

„Пит ван Хорн няма причини да идва — реши Боб — тъй като знае, че тялото на брат му не е тук. Той дойде веднъж с мен, за да ми хвърли прах в очите. Сега си мисли, че ме е убедил във «вечната си скръб», и не вярвам да повтори комедията...“

Без да се бави повече, Моран пое към лагера и стигна до него безпрепятствено. Той успя да влезе в палатката си незабелязано, взе от пътната си чанта своя резервен колан, кобур с револвер и ги сложи на кръста си. Освен това взе и фотоапарата си „Лайка“ и след като го окачи през врата си, излезе от палатката. Пит ван Хорн тъкмо се насочваше към него. Той угрижено огледа французина, в очите му се таеше някакво подозрение.

— Отсъствието ви беше започнало да ме тревожи, господин Моран — каза плантаторът. — Тъкмо се канех да изпратя някой да ви търси.

Боб се усмихна. Докато се връщаше, той си бе подготвил оправданието.

— Както спях призори, паднах от леглото (ако Ван Хорн бе влизал в палатката, той сигурно беше забелязал безпорядъка) и това ме разбуди. Тъй като не успях да заспя отново, ми хрумна да напусна лагера и да се поразшетам из гъсталака, за да снимам някое и друго животно, дошло да пие вода от потока след ловната си нощ. Уви, успях да доближа само двойка лъвовете.

Ван Хорн посочи мръсните изпокъсани дрехи на Моран.

— Вашето снимане е било доста бурно.

Моран пак се усмихна.

— Имах лошия късмет да се озова срещу един хипопотам, който се връщаше от реката — отново излъга той. — Нито дебелакът, нито аз бяхме склонни да си сторим път... Разбира се, накрая бях принуден да се отдръпна и дори, за да избягна щурма му, се наложи да се потъркалям малко в прахта и храсталаците...

Той направи гримаса на разочарование и добави:

— И като си помисля, че дори не успях да го снимам!

Ван Хорн продължи да оглежда Моран със сериозно изражение и любопитство, но след малко като че ли се поотпусна.

— Не е трябвало така непредпазливо да тръгвате сам, въоръжен само с револвер. Срещу лъв или леопард сте можели да се защитите,

но не и срещу разярен слон или носорог. А и чудовищата от водопадите може да бродят наоколо...

— Засега вашите чудовища правят впечатление само с отсъствието си. Колкото до дивите животни, те отгатват кой им желае злото и кой не — отвърна Моран.

— До деня, в който им се предоверим и ни разкъсат...

Боб поклати леко глава и прекара пръсти по косата си.

— Може би имате право. Предпазливостта никому не е вредила досега. Следващия път ще взема със себе си някой чернокож с пушка...

Лицето на плантатора изрази удовлетворение.

— Радвам се, че ставате благоразумен, господин Моран. Но защо продължаваме да се обръщаме един към друг с „господине“? Наричайте ме Пит, а аз вас — Боб.

Моран кимна в знак на съгласие. Той не можеше да си позволи открито да отблъсне приятелството на Пит ван Хорн, защото щеше да събуди подозренията му.

„Дано — си помисли той — на приятелчето Пит не му хрумне да се поразходи до «гроба» на брат си Жан. Веднага ще разбере, че съм разкрил тайната му, и тогава кожата ми няма да струва и пукнат грош. Ако предположенията ми излязат верни, за да постигне целите си, Пит ван Хорн не би се поколебал да отнеме живота и на други хора.“

VIII.

— Ето там се намира първият водопад!

Моран бе протегнал ръка към една недалечна точка, където реката като че ли изведнъж се издигаше нагоре и се превръщаше в нещо като течна стена. В основата на тази движеща се бариера се стелеше лек облак водни пръски.

Това се случи един ден след като станаха описаните в предишната глава събития. Тогава Ван Хорн бе дал на хората си почивка и както се надяваше Моран, не беше отишъл до гроба на брат си, защото явно знаеше, че там никой не е погребан.

— Ето че трудностите започват — добави Боб след първото си възклицание.

— Този водопад не е от най-големите — обясни Ван Хорн. — Между него и истинските водопади са бързеите, после идва един доста дълъг, спокоен отрязък. Чак тогава, след редица малки водоскоци от по няколко метра, ще пристигнем до водопадите, около които живеят бамбарасите и където следователно е главният щаб на джуджурусите...

Пирогите бързо се приближиха към този първи водопад и дойде времето да се върви пеша. Започна трудоемката операция по носенето — лодките трябваше да бъдат изпразнени от багажа и носени на гръб по брега до върха на водопада; после ги спускаха във водата и ги теглеха с въжета отвъд бързеите, където най-сетне можеше отново да се плава с тях.

Цялата тази работа отне цял ден и чак на следващия експедицията можа да поеме пак по спокойната вода, течаща като между две стени, изградени от сплетени стволлове, клони и лиани.

Настъпи обед. Горещината беше нетърпима и Боб Моран и спътникът му без бамбуковия навес, издигнат над главите им, щяха отдавна да са се изпекли, колкото и да бяха привикнали на живота в тропиците. А чернокожите сякаш не забелязваха адската жега.

Тъкмо преминаваха поредния завой на реката, когато един от гребците, който се бе обърнал назад, нададе тревожен вик. Половин

дузина дълги и тесни пирогои се бяха отделили от брега и се впускаха след флотилията.

Пит ван Хорн взе силния бинокъл, висящ на гърдите му, и го насочи към пирогите. След малко го свали и каза:

— Бамбарасите. Явно са били известени за приближаването ни. Скрили са пирогите си във водната растителност край брега и са чакали да минем. По този начин се надяват да ни пресекат пътя за връщане.

От своя страна Боб също бе успял да прецени ситуацията.

— Пирогите им са по-добре направени от нашите и са по-бързи. Скоро ще ни застигнат. Отгоре на всичко май ни превъзхождат по численост.

— Да ги оставим да се приближат — каза Ван Хорн с лоша усмивка — и когато бъдат на удобно разстояние, ще дадем общ залп. Това ще бъде достатъчно, за да ги обезкуражи...

На Моран не допадна това решение, тъй като му се искаше да се избегне кръвопролитие, но пък ако бамбарасите идваха действително с лоши намерения, а всичко сочеше, че е така, той не виждаше как другояче би могло да се постъпи. Ако се наложеше, Боб също щеше да употреби оръжие, за да защити живота си като останалите.

Изведнъж французинът трепна и протегна ръка напред в посоката на движението им.

— Ето нещо ново.

Още няколко пирогои, пълни с въоръжени бамбараски воители, се бяха появили, но този път откъм горното течение, като по този начин експедицията се бе озовала приклещена от две страни.

Изразът на весела жестокост тутакси изчезна от лицето на Ван Хорн.

— Положението става напечено — каза той с мрачен глас. — Бамбарасите май добре са обмислили удара си...

Но веднага след това пак се захили и в очите му се появи зъл огън.

— Толкова по-зле за тях — каза Пит със стиснати зъби. — Щом бамбарасите искат бой, ще го имат. Ние просто ще избием двойно повече от тях и поне те вече няма да всяват ужас в земите ми...

В тона му имаше толкова желание за унищожение и мъст, че въпреки заплахата, която тегнеше над главите им, на Боб му се прииска бамбарасите да са измислили нещо, което да осуети кървавите замисли на Ван Хорн.

И пред флотилията на плантатора, и зад нея лодките на бамбарасите се бяха разположили в двоен ред през цялата ширина на реката. Като не можеха нито да се върнат, нито да продължат напред, участниците в експедицията се бяха спрели по средата на бавното течение и очакваха нападението, което все не идваше. Не се чуваше нито вик, нито говор. Долавяше се единствено глухият грохот на близките водопади.

Пит ван Хорн нареди на хората си да легнат на дъното на пирогите, като половината от тях бяха насочили карабините си към едната неприятелска група, а втората половина — към другата. Ала бамбарасите все още не нападаха.

— Но какво чакат, за Бога? Какво чакат? — изръмжа плантаторът.

Той се изправи в пирогата и започна да крещи:

— Защо не нападате, страхливци? Елате насам да ви изпонадупчим кожата! Имаме по един куршум за всеки от вас!

— Защо утежнявате положението? — подхвърли му Моран. — Вместо да подтиквате нещата към касапница, по-добре ще е да започнете преговори. Впрочем бамбарасите едва ли схващат много от това, което им викате.

— Не се безпокойте, Боб. Те достатъчно поназнайват английски, за да го разберат. Бих предпочел да сключа съюз с дявола, отколкото да говоря за примирие с тези разбойници!

„Ах, ах! — помисли си Моран. — Съюз с дявола — ето нещо, което не би ме изненадало от твоя страна. А и не бих се учудил, ако вече си сключил такъв съюз. Имам чувството, че ти и сатаната добре ще се разбирате.“

Бамбарасите не закъснях да се отзоват на плантаторските закани. Но нещата не се развиха точно така, както би желал Ван Хорн, защото се оказа, че противниците са легнали на дъното на пирогите и въобще не се виждат. По един гребец, също така излегнат в задната част на всяка пирога, едновременно гребеше и я управляваше.

— Ще почакаме да дойдат на удобно разстояние — каза Ван Хорн — и ще дадем двоен залп, който ще ги накара да съжаляват за смелостта си...

Вражеските пироги бавно се приближаваха. Скоро те бяха на достатъчно разстояние, за да бъде ефикасна стрелбата с карабините.

— Огън! — извика Ван Хорн.

Но тъй като не виждаха излегналите се в лодките си противници, стрелците се принудиха да стрелят в корпусите. И понеже пирогите бяха направени от монолитни и твърди дървета, дълбани с помощта на огън, оловните куршуми на вехтите карабини „Уинчестър“, с които бяха въоръжени хората на Ван Хорн, се изгубваха в дебелината им.

Пит и Моран си размениха изплашени погледи. При Боб безпокойството бе заглушено донякъде от факта, че кръвожадните планове на плантатора са осуетени, въпреки че в този миг и собственият му живот започваше да виси на косъм.

Вражеските лодки вече се намираха съвсем близо. Над бордовете им се появиха лъкове и облак стрели се извиси към небето. Сигнали до върха на траекторията си, стрелите се устремиха надолу, теглени от тежестта на железните си върхове. Повечето се изгубиха във водата, но голяма част паднаха в съдовете на Ван Хорн, като раниха или убиха немалко от хората му.

Моран стисна зъби. Той си даде сметка, че спътникът му е подценил противниците, защото бамбарасите се извяваха не само като смели, но и като умели тактици. Този път Моран искрено съжали, че не се намира във Валобо при приятеля си Алан Ууд. Това негово чувство обаче нямаше нищо общо с малодушието. Боб само разбра малко по-ясно отпреди, че е подложил на опасност живота си за загубена кауза, чиято правота отгоре на всичко е под съмнение. И тогава по парадоксален и окончателен начин той разбра, че се сражава не редом с Пит ван Хорн, а срещу Пит ван Хорн.

IX.

Вече цял час експедицията бе блокирана в средата на реката. Зад нея бе изплавал още един ред пироги, което правеше отстъплението невъзможно. Освен това на няколко пъти бамбарасите бяха атакували по начин, подобен на първия, като при всяко настъпление убиваха по един-двама души от хората на Ван Хорн, след което се оттегляха без никаква загуба.

Седнал на дъното в една от лодките, Моран свали широкополата си шапка и прокара ръка по влажните си от потта коси.

— Това не може да продължава повече така — каза той. — Не можем да останем вечно приквещени в средата на реката. Ако продължи така, бамбарасите ще избият хората ни един по един.

— И моите опасения са такива — отвърна Ван Хорн. — Но какво можем да направим? Невъзможно ни е да се върнем, а ако продължим напред, клопката на бамбарасите съвсем ще се стегне около нас...

Боб протегна ръка към брега.

— Бихме могли да слезем на сушата — предложи той — и да се заслоним, като обърнем пирогите. Така ще държим враговете в шах, без да губим повече хора. Естествено, това ще бъде временно разрешение, но то ще ни даде време да изградим план за измъкване. Защото, както предполагам, при това положение на нещата вие вероятно сте се отказали от наказателните си намерения...

С разочаровано лице плантаторът пусна последното изречение да мине край ухото му, без да даде вид, че го е чул, и кимна:

— Наистина това е най-доброто, което бихме могли да направим. Ще се доберем до брега, като стреляме на провала, за да попречим на бамбарасите да се доближат. Ако решат да го направят, те ще трябва да се покажат от лодките и нашите куршуми ще им видят сметката.

Този план веднага бе приведен в изпълнение. Тъй като не можеха открито да напредват под унищожителния огън на карабините, бамбарасите бяха принудени да оставят членовете на експедицията да акостираат и да се организират. На брега пирогите бяха преобърнати и

под така направения заслон хората на Ван Хорн станаха недосегаеми за стрелите и сагеите на бамбарасите. Последните се опитаха пак да приложат първоначалната си тактика, но копията и стрелите им този път се оказаха неефикасни — те отскачаха от здравето дърво на съдовете, превърнати в бойници, или най-много се забиваха в тях. Тогава те опитаха една фронтална и масирана атака, но бяха принудени бързо да се оттеглят под непресекаващия огън на уинчестърите.

За Боб и спътниците му започна дълго и изнервящо очакване. Вражеските пирогии се бяха разположили в полукръг срещу брега, така че войните в тях да са извън обсега на карабините. И ето че с гръб към джунглата, в която не смееха да навлязат от страх да не попаднат на засада, и с лице към реката, която също не можеха да използват, обсадените бяха принудени да изчакват инициативата на бамбарасите.

А те не закъсняха да я поемат. На залез-слънце част от пирогите им напусна общия боен ред и докато останалите продължаваха да преграждат реката, се насочи по горното течение, постепенно свивайки към брега. Моран и плантаторът бързо разгадаха плана на бамбарасите.

— Те ще слязат на брега, за да ни нападнат по суша под прикритието на нощта — каза Боб.

Ван Хорн бе на същото мнение и веднага бяха предприети мерки за отблъскването на тази нова опасност. Все така преобърнати, шестте пирогии бяха разположени във формата на голям и правилен шестоъгълник, в чийто център бе струпано голямо количество сухи дървета. Когато падна нощта, там бе запален огън, който освети околността с танцуващата си светлина.

Обсадените дълго останаха в очакване с погледи, вперени в близките дървета, между които рано или късно трябваше да се появят човешки силуети.

Внезапно оттам се чу едногласен вой и от мрака сред стволите изплуваха рогати и ноктести черни силуети. Силуети, които никой от обсадените не можеше да сбърка.

— Джуджурусите — прошепна Ван Хорн. — Идват, за да насърчават бамбарасите в битката.

Боб Моран стисна зъби. Той се чувстваше чужд на това стълкновение. Бе пожелал да се включи в експедицията с единствената цел да усмири отмъстителния план на Пит ван Хорн, но събитията се

оказаха извън контрола му. Тъй като не можеше да очаква никаква милост от бамбарасите, щеше да му се наложи да брани живота си и да убива, за да не бъде убит.

Пред джуджурусите се изправиха други, напълно човешки силуети и се впуснаха в атака. Това бяха около стотина бамбараси с нашарени в бойни цветове лица, които размахваха дълги назъбени сагеи.

— Огън! — извика Ван Хорн.

Всички карабини забълваха смърт. Голям брой воители паднаха, като въпреки това мнозина от тях успяха да метнат сагеите си, които за щастие рикошираха в корпусите на пирогите.

Устремът на нападателите бе прекършен и те се оттеглиха в безпорядък. След това още няколко пъти, все тъй насърчавани от джуджурусите, чиито рогати силуети продължаваха да се мяркат между дърветата, бамбарасите подновиха опита си, но без никакъв успех. Накрая, след като оставиха на бойното поле телата на убитите, те сякаш се отказаха да продължават атаките и нощната тишина се възстанови, нарушавана единствено от далечния грохот на водопадите.

— Като че ли им дойде много — каза Ван Хорн. — Може би са почнали да поумняват и това ще донесе нашата победа.

Моран вдигна рамене.

— Рано е да вечаем — каза той. — Бамбарасите вероятно знаят още номера.

Французинът едва изрече тези думи, когато наблизо в мрака отекна думкане на барабан. Друг, отдалечен барабан, скоро отговори.

— Телеграфният там-там — каза Ван Хорн.

Той се обърна към Джанго, който лежеше недалеч, и го попита:

— Разбираш ли какво казват?

— Може би, бвана. Джанго чуе...

Черният ловец дълго слуша биенето на барабаните. След това се обърна към двамата бели.

— Бамбараси искат помощ от тяхно село — каза той. — Село отговаря, че прати помощ...

Боб и плантаторът се спогледаха продължително.

— Подкреплението им няма да пристигне скоро — каза Ван Хорн. — Това ще ни позволи да си отдъхнем. Но после ще последва масиран пристъп на цялото племе и тогава — лека нощ, приятели!

От доста време бамбарасите бяха замлъкнали и отново се чуваше само грохотът на водопадите. Отвъд реката се разпукваше бледата зора, под чийто светлик сребрееха дървесните стволлове, открояващи се на фона на все още тъмнеещите храсталаци.

В полусънно състояние обсадените бели и черни с оръжие в ръка очакваха последния вражески щурм. Откакто там-тамите бяха били, бамбарасите не бяха се впускали в нови нападения, но имаше признаци, че подкрепленията са започнали да пристигат и че вече подготвят атаката си. Сигурно скоро щяха да са готови по заповед на своите вождове да се спуснат върху противниците си. Ван Хорн вече се беше разпоредил, щом бамбарасите нападнат, да се стреля без прекъсване в тях, а ако успеят да достигнат барикадата, да се премине към ръкопашен бой с приклади, револвери и мачете.

Изведнъж остри, нечовешки резове отекнаха от всички страни.

— Джуджурусите — прошепна Моран. — Те ръководят новото нападение...

Отново настъпи тишина, после се разнесе нов рев, още по-пронизителен и разтърсващ от предишните, и като че ли цялата гора се оживи. В същото време слънцето окончателно изплува иззад хоризонта и освети нашарените лица и тела на бамбараските воители. Те бяха много по-многобройни от предишния ден и се хвърлиха в атака с невиджана ярост. Уинчестърите запукаха, покосявайки първите редици на нападателите, но това не сломи устрема им. Колкото повече падаха, толкова повече други прииждаха на тяхно място и всеки път скритите в гората демони от водопадите надаваха неистови резове, с които окуражаваха воините и ги подтикваха към кръвопролитие. Сагите и стрелите на бамбарасите буквално валяха върху лодките-укрития на обсадените.

Мнозина от достигналите до барикадата нападатели бяха застреляни от упор. Но те ставаха все повече и някои от стрелците вече бяха загинали под ударите на сагите. Пред Моран се изправи великан, целият боядисан в синьо, който размахваше нещо като дълъг сърп с необичайна форма. Моран натисна спусъка на уинчестъра си, но ударникът изщрака, без да последва изстрел. Карабината бе празна и сърпът вече бе на път да се стовари върху французина. В този миг огромният воин трепна. Покритото му с татуировки лице се изкриви и

той се строполи по очи на земята. В тила му стърчеше забита къса, едва петдесетина сантиметра стрела.

Като че ли гръм удари бамбарасите. Подобни стрелички продължиха да се сипят върху тях, натръшквайки ги един след друг на земята. Дори онези от воините, които бяха само леко одраскани, се свличаха, гърчейки се от болка, причинена явно от отровата, намазана върху остриетата.

Уинчестърите отново забълваха огън и хванати по този начин между два неприятеля, бамбарасите припряно се оттеглиха сред дърветата, надавайки викове на ужас. Скоро изчезнаха всичките, като оставиха мъртвите си другари на полесражението.

Моран се обърна към реката, подскочи и сложи длан върху ръката на Пит ван Хорн.

— Погледнете! — каза му той.

Пирогите, които допреди малко бяха запречили реката, се отдалечаваха към горното ѝ течение и скоро и последната от тях се изгуби зад един завой.

— И те избягаха — добави Моран.

Странният факт не подлежеше на съмнение.

Както по суша, така и по вода бамбарасите бягаха в безпорядък пред някакъв страшен неприятел, непознат за членовете на експедицията, но както личеше от ужаса им, добре известен на самите тях. Неприятел, който до този момент се бе изявил само чрез тези, подобни на детски играчки стрелички, които обаче се оказаха не по-малко смъртоносни от шумните оръжия на цивилизованите бели.

Като вдигнаха лица към върховете на дърветата, откъдето бе изпаднала градушката от стрели, всяла паника сред бамбарасите, Моран, Пит ван Хорн и останалите членове на експедицията застанаха нащрек.

Скоро сред листака се чу шумолене и една човешка фигура, а след нея и други се спуснаха на земята. Фигурите действително бяха човешки, но смалени. Това бяха половин дузина човечета, високи едва около метър и четиридесет, но пропорционално сложени и мускулести. Цялото им облекло се състоеше само от набедрени препаски от счукана дървесна кора, а някои носеха на главите си и странни бойни шапчици от маймунска кожа. Всяко от тях държеше малък лък, също обвит с кожа.

— Пигмеи! — възкликна Моран.

— Вутасите! — обади се Ван Хорн.

Плантаторът се прицели с карабината си в най-близкото от човечетата, но Боб му я изтръгна от ръцете. Ван Хорн се обърна към него и върху лицето му се четяха едновременно гняв и изненада.

— Какво ви прихваща? — избухна той.

— По-скоро аз би трябвало да ви попитам какво ви прихваща, та искате да стреляте по тези хора без никакво предизвикателство от тяхна страна. А те впрочем току-що ни спасиха живота...

Плантаторът се изсмя иронично.

— Спасили ни живота?... Ако си мислите, че вутасите са направили това заради черните ни очи... Те чисто и просто са врагове на бамбарасите. А иначе сигурно са по-жестоки и от тях...

— Това тепърва ще го видим — каза Моран.

Той напусна укритието си, отиде до багажа на експедицията, порови малко и измъкна оттам една кутия със сол. След това, без да носи някакво оръжие, се насочи с решителна крачка към пигмеите, откъсна половин дузина широки палмови листа и сложи по едно пред всеки от малките човеци. Последните го гледаха с интерес и без да проявяват каквито и да било признаци на враждебност.

Без да бърза, спокойно, сякаш се намираше в салон, Моран насипа по малко сол във всяко от листата. В очите на пигмеите заблестя алчност. Те клекнаха и след като взеха по малко сол в дланите си, започнаха да я ближат лакомо.

Две години по-рано Моран бе прекарал известно време сред пигмеите в Белгийско Конго и бе усвоил някои думи от диалекта им. Именно на този език той се обърна към вутасите, след като те изядоха солта.

— Бели хора признателни на вутасите, че те им спасили живота — каза той, прибъгвайки към скромните си познания на техния език.

В отговор взе думата един от малките човеци, който имаше отворено и интелигентно лице и явно бе предводителят им.

— Бамбарасите са лоши и вутасите са им врагове. Бамбарасите и вутасите често се бият...

Гордост припламна в очите на пигмейския вожд, докато добавяше:

— Вутасите са смели воители и бамбарасите ги е страх от тях.

Моран с радост установи, че разбира думите на вожда, и си даде сметка, че с малко повече тактичност и човечност ще може да го направи ако не приятел, то поне свой съюзник.

Вождът като че ли бе обхванат от същото желание, защото посочи към гърдите си и каза кратко:

— Нхага!

Моран схвана, че събеседникът му назовава името си. На свой ред опря показалец в гърдите си и изрече:

— Боб!

Нхага се засмя и заповтаря:

— Боб!... Боб!...

После посочи палмовото листо, оставено от Моран в нозете му, и попита:

— Боб има още много сол?

Моран кимна в знак на потвърждение.

— Да, много сол. Достатъчно за всички вутаси...

Пигмеят се засмя звучно, давайки израз на своето голямо задоволство, и посочи към гората.

— Боб и приятелите му да дойдат в селото на Нхага. Там те ще дадат много сол на вутасите и белите хора и техните черни слуги ще станат съюзници на вутасите.

Докато течеше този разговор, още пигмеи се спуснаха от дърветата, по чиито върхове се бяха изкатерили през нощта, без бамбарасите да усетят нищо. Бяха около стотина, всичките въоръжени с малки лъкчета и стрелички с остриета, намазани с отрова. Моран веднага прецени, че вутасите с тяхното отлично познаване на джунглата могат да им бъдат ценни помощници, но и че при най-малката грешка от страна на белите и на хората им, при най-малкото нарушение на законите на гостоприемството тези дребни хора биха могли също така да се превърнат в безжалостни врагове.

Х.

Селото на пигмеите вутас бе разположено в сърцето на джунглата, на едно място, където стволите на дърветата подобно на колони на приказен храм се издигаха на главозамайваща височина, без да има каквато и да е ниска растителност помежду им.

По-точно казано, това не бе село, а по-скоро селище, съставено от няколко отдалечени една от друга махали, всяка обитавана от около двадесетина семейства. Колибите, ниски и кръгли, бяха изградени от скеле от клони, покрито с широки палмови листа.

Отначало Ван Хорн се бе съгласил да последва малките хора с подчертана неохота, но после, повлиян от приятелското им държане и от забележките на Моран, бе заел една по-гъвкава позиция.

През първите дни в селцето и пигмеите, и членовете на експедицията проявиха взаимно доброжелателно изчакване. После, тъй като вутасите се оказаха спокойни и миролюбиви същества, при положение че обичаите им се зачитат, малко по малко се установиха приятелски връзки. Нхага, вождът на племето, обясни, че бамбарасите били техни вековни врагове и поради тази причина вутасите се притекли на помощ на експедицията. Докато бамбарасите се готвели за последното настъпление, пигмеите използвали прикритието на нощта, за да се прокраднат незабелязано и да се покатерят по околните дървета.

Моран, Ван Хорн и чернокожите им придружители останаха десетина дни при вутасите, като ходеха с тях на лов за слонове и горили, които се оказаха любимият им дивеч. Обаче някаква натрапчива мисъл сякаш измъчваше Ван Хорн и една вечер той изплю камъчето пред Моран:

— Защо не предложим на вутасите боен съюз? Те познават местоположението на селището на бамбарасите. С тяхна помощ лесно ще надвием общия ни враг и веднъж завинаги ще му отнемем желанието да всява ужас в равнината.

Това предложение не се хареса много на французина, защото той продължаваше да смята, че бамбарасите и съответно „демоните на водопадите“ могат да бъдат вразумени с мирни средства.

— Не мислите ли, че поражението, което понесоха бамбарасите, им е достатъчно? — попита той.

— Не съм сигурен, защото ги победиха вутасите, а не ние. Ако изоставим начинанието си и не покажем своята истинска сила, джуджурусите ще продължат кръвопролитията си.

— Не може ли да се разберем с бамбарасите по друг начин? — пак попита Боб.

— Питам се как...

— Бихме могли да изпратим делегация, която да им предложи споразумение, да им поднесе подаръци, знам ли още какво...

Пит ван Хорн се усмихна саркастично:

— А тази делегация кой ще я води? Може би вие?...

— Защо не? Ако трябва, ще се жертвам.

Плантаторът изгледа подигравателно събеседника си.

— Вашето миролюбие ви прави чест — каза той, — но всеки опит за контакт с бамбарасите, като имам предвид състоянието, в което се намират сега, би бил пълна лудост. Те се страхуват от вутасите и от отровните им стрели и това е единствената причина, поради която са ни оставили на мира, но членовете на делегацията, за която говорите, ще бъдат избити още преди да са наближили селището им.

Моран премълча. В себе си той чувстваше основателността на съображенията на Ван Хорн, но може би заради нарастващата си антипатия към него не искаше да признае правотата му.

— Може би имате право — каза накрая той сякаш със съжаление: — И все пак продължавам да мисля, че има начин да се уредят нещата без ново проливане на кръв. Оставете ми няколко часа за размисъл. Въображение никога не ми е липсвало и се радвам, че ще измисля някакъв изход...

Ван Хорн се поколеба. После, като поклати глава, отвърна:

— Тъй да бъде. Давам ви срок до утре сутринта. Ако дотогава не сте измислили нещо, ще имаме дълъг разговор с вожда Нхага и ще се опитаме да го убедим с общи усилия да сразим завинаги мощта на джуджурусите.

За да се избягнат евентуалните притеснения от една непосредствена близост, експедицията бе опънала палатките си на известно разстояние от колибите на Нхага и племето му. Тъй като на утринта Боб не бе намерил търсеното от него разрешение, наложи му се да се примири с гледната точка на Ван Хорн.

Още преди обед двамата мъже отидоха при пигмейския вожд. Последният седеше пред колибата си и пушеше къса пръстена лулица. Когато Боб изложи пред него причината за посещението им, Нхага очука лулата о големия зароговял пръст на крака си и каза, говорейки бавно, за да може Моран да схване всяка една от думите му:

— От много поколения вутасите и бамбарасите са във война, понеже последните, възползвайки се от физическото превъзходство, осигурявано им от техния ръст, непрестанно принуждавали племето ми да отстъпва в дълбините на влажната и топла джунгла, докато те самите се настанявали по саваните на високите плата, откъдето падат водите. Винаги когато бамбарасите са успявали да хванат някой вутас, те са го умъртвявали чрез ужасни мъчения. Много пъти предците ми са се опитвали да си възвърнат платата, но безрезултатно, защото, ако вутасите благодарение на хитростта си и на малкия си ръст имат предимство при сраженията в горите, където бамбарасите се страхуват от тях, то те се чувстват несигурни на широките пространства.

Преди няколко дни, когато вие ги принудихте да напуснат реката, за да се бият с вас, бамбарасите навлязоха в гората. Шумът от тамтамите им привлече вниманието ни и ние се възползвахме от нощта, за да се доближим и да се разположим около укрепленията ви, та когато бамбарасите настъпят, да ги изтребим с отровни стрели. Тъй че в известен смисъл благодарение на вас можахме да постигнем тази победа над тях. И може би пак с вашата помощ и с тази на огнените ви оръжия ще успеем окончателно да ги победим. Ето защо приемам предложението ви...

Преди да преведе на Ван Хорн последните слова, Моран изпита известно колебание. Той се бе надявал, че отговорът на вожда ще бъде отрицателен. Сега обаче пигмеят сригваше всякаква надежда за мирно съглашение с бамбарасите. В същото време Боб не можеше да си позволи да не предаде на плантатора отговора на Нхага. Щом го чу, Ван Хорн подскочи от радост и мисълта за предстоящото проливане на кръв като че ли го изпълни с щастие.

Все пак Боб се опита да разколебае Нхага:

— А не се ли страхувате от джуджурусите?

Вождът поклати глава, смеейки се:

— Защо вутасите да се страхуват от джуджурусите? Те знаят, че джуджурусите са хора като другите. Това са бамбараси, които принадлежат на едно тайно общество и се кланят на идола на бог Джуджуру — горски и речен демон, от когото бамбарасите много се страхуват...

И Нхага пак поклати глава.

— Не — повтори той, — вутасите не се плашат от джуджурусите.

Боб трябваше да се примири. Пред плантатора и вожда на пигмеите той представляваше малцинство. От своя страна Пит ван Хорн реши да се възползва от ситуацията, преди Нхага да се е разколебал по някаква причина.

— Бихте ли го попитали дали е готов веднага да ми осигури няколко човека, които добре познават местоположението на бамбараското селище? — помоли той Моран.

Французинът преведе на вожда това искане и след като получи утвърдителен отговор, го предаде на Ван Хорн.

— И какво смятате да правите? — попита той малко по-късно Ван Хорн.

С неколцина от хората си ще се отправя към селището на бамбарасите на разузнаване. Щом видя, че обстоятелствата са благоприятни, ще изпратя вестonosец и тогава вие и Нхага ще пристигнете с основната група хора.

— Този замисъл да тръгнете като авангард ми се струва прекалено смел и безполезен — отбеляза Боб. — Не само че рискувате никога да не стигнете до селото на бамбарасите, но и може да ги подплашите, като провалите по този начин предимството на изненадата. Ако искате моето мнение, най-разумно е ръководството на операцията да се остави на вутасите. Те познават по-добре гората и...

С нетърпеливо движение Ван Хорн прекъсна събеседника си.

— Решението ми е взето — каза той. — Ще отида в авангардно разузнаване, тъй като искам да имам всички шансове на своя страна и да унищожа докрай джуджурусите.

— Насилието често е оръжие с две остриета — пак подхвърли Боб. — Колониалните служби го използват само в краен случай, когато всички други начини за убеждение са се провалили.

Ван Хорн се разсмя.

— Точно така — изръмжа той. — Аз обаче не съм Колониалните служби и прилагам метода, който най ми се нрави. Ако той не ви е присърце, господин Моран...

Освен обръщението „господин Моран“ Боб отбеляза и враждебността в тона на Пит ван Хорн и реши, че ще е нужно да си отваря очите, защото засега плантаторът бе взел надмощие. Той беше по-силен и Боб, намиращ се на много километри от всякакво цивилизовано място, не можеше и да си помисли да му се опълчи. Но въпреки тези неблагоприятни обстоятелства Моран не беше от хората, които лесно свеждат глава. Разкрачен и с ръце, събрани пред гърдите, като човек, готов за удар, той се обърна към Ван Хорн и каза:

— Не, господин Ван Хорн, ако искате да знаете, вашият метод никак не ми е присърце.

Няколко секунди плантаторът остана загледан в Моран, сякаш го преценяваше като противник. Накрая, изглежда, си даде сметка, че в ръкопашно стълкновение с него не ще излезе победител, и се усмихна по престорено огорчен начин с думите:

— Хайде, хайде, Боб. Да не се разгорещяваме. Вие сте пацифист до мозъка на костите си и по принцип може би сте прав. Но аз съм длъжен да дам един урок на бамбарасите. Утре призори ще тръгна към водопадите заедно с малък отряд. Когато извикам главните ни сили за щурма, нищо не ще ви попречи да останете сам с жените, децата и старците в пигмейското селище...

Моран вдигна рамене и без да реагира на сарказма на плантатора, се отправи бързо към лагера. Беше решил, че вече му е все едно дали Ван Хорн ще тръгне към водопадите или към ада.

XI.

От няколко минути неясен шум смущаваше съня на Моран. Шум, сред който в един момент решителен глас произнесе следната заповед:

— Ставайте! Хайде, ставайте!...

Боб се стресна и отвори очи. Утринната дрезгавина нахлуваше през отворения вход на палатката, където стоеше някакъв мъж, насочил пистолет към французина. В първия миг на Моран му се стори, че това е Пит ван Хорн, но когато очите му привикнаха към сумрака в палатката, той различи една вече позната брада, разчорлени коси и изпокъсани дрехи. Тогава разбра, че насоченият насреща му револвер е неговият собствен, откраднат при описаните по-рано обстоятелства.

— Станете! — повтори мъжът.

Боб се подчини само отчасти, тъй като остана седнал на походното си легло, прозявайки се така, че насмалко да му се откачат челюстите. След като отдаде тази последна почест към Морфей, той приглади косите си, после пренесе поглед върху тайнствения посетител и попита:

— Навик ли ви е да нахлувате у хората призори?

Другият кимна утвърдително и отвърна:

— Това е идеалният час да изненадваш враговете си.

Боб се вгледа в него.

— Вие сте Жан ван Хорн, нали? Жан ван Хорн, когото всички смятат за мъртъв...

— Точно така. А вие кой сте?

— Казвам се Робер Моран и придружавам брат ви в наказателната му експедиция срещу бамбарасите.

— Какво по-точно ви свързва вас двамата?

Жан ван Хорн зададе този въпрос подчертано грубо. Но Боб открито и прямо обясни как се е запознал с плантатора и как е потеглил на път с него. Той описа също обстоятелствата, при които са

постигнали разбирателство с вутасите и при които Пит ван Хорн беше тръгнал към селото на бамбарасите.

— Но и вие също — добави Моран — ми дължите някои обяснения. Като начало, как стигнахте дотук, без да бъдете спряни от хората, които са на служба при брат ви?

По изпосталялото лице на мнимия покойник се мярна усмивка.

— Вие като че ли забравяте, господин Моран, че тези хора са и мои. И ако желаете да се уверите...

Жан ван Хорн се отдръпна от входа и продължавайки да държи Моран на мушка, му посочи чернокожите от охраната, които, събрали се на малки групички, оживено разискваха явно не друго, а завръщането на стария им господар, когото от година бяха считали за мъртъв.

— Ако разбирам добре — каза Боб, — вие сте се възползвали от отсъствието на брат си, за да се появите и да поемете управлението над тези хора.

— Именно, господин Моран. Допреди година, точно преди моето... изчезване, повечето от хората тук вече работеха в плантацията и ме обичаха много. Тъй като са ме мислели за мъртъв, те съвсем естествено са се подчинявали на брат ми, но сега след завръщането ми те ще се подчиняват на мен...

Боб се досети, че шумотевицата, която бе чул в просъница, е била предизвикана от появата в лагера на Жан ван Хорн, когото охраната вероятно е взела за привидение.

— Ако не се лъжа — продължи Боб, — аз съм ваш... пленник...

— Това зависи от самия вас — отговори Ван Хорн. — Ако желаете, бихме могли да станем съюзници, но трябва да съм сигурен, че мога да ви имам доверие.

— На мен също ми е необходимо да имам подобна сигурност във вас. Откакто се състоя нашата първа среща, която, както ви е известно, завърши със силен удар по главата ми, зная, че не сте мъртъв. Не само че въпреки запуснатия ви вид забелязах у вас прилика с брат ви, но и отидох да разровя онова, което минаваше за ваш гроб, за да открия, че там никой никога не е бил погребван. Тъй че вашето появяване не представлява особена изненада за мен. Но въпреки че имам вече отчасти изградено мнение по въпроса, бих искал все пак да узная

ключовия момент от тази история, за да съм окончателно наясно кой от вас, вие или брат ви, играе ролята на Каин.

— Вашето искане е основателно, господин Моран. За да бъдете мой съюзник, имате право да знаете това.

Моран посочи с пръст револвера.

— Може би ще ни бъде по-удобно да говорим без този... свидетел. Един приятелски разговор може да мине и без пособия от този род.

Пронизителният поглед на Ван Хорн се съсредоточи върху лицето на французина, като че искаше да проникне навътре, зад обвивката от плът, и да прочете мислите му. Това проучване сякаш се оказа задоволително, защото след малко Ван Хорн видимо се поотпусна.

— Мисля, че бих могъл да ви се доверя — заяви той, като прибра револвера си и седна по примера на Моран, който така и не бе променил положението си върху леглото.

— Можете да ми имате доверие — увери го Боб, — поне докато ми разказвате историята си. След това, ако тя не ми хареса, ще си възвърна свободата на действие.

— Както вече знаете — започна Жан ван Хорн, — преди около година брат ми и аз, придружени от един чернокож ловец на име Донгбе, тръгнахме към горното течение на реката на лов за едър дивеч. Трябва да ви кажа, че още от най-ранното ни детство брат ми винаги е проявявал враждебност към мен не само защото баща ни ме предпочиташе, но най-вече защото за Пит бяха характерни амбициозността и користолюбието. След смъртта на нашия баща имахме някои недоразумения около наследството, но тъй като завещанието на покойния не оставяше място за различни тълкувания — по силата му имуществото трябваше да бъде поделено по равно между мен и Пит, — тези недоразумения скоро изчезнаха. За да избягна възникването на нови спорове в бъдеще, предложих на брат ми да си разделим плантацията на две равни и самостоятелни части. Под предлог да не раздробяваме целостта на имението, което баща ни с такъв труд бе придобил, Пит предпочете да прибегнем към договор за съдружие, предвиждащ, ако единият от двамата ни умре, без да е женен, цялата плантация да премине във владение на другия. Подписах това споразумение, минаха години и вече бях забравил за него.

Едва по време на онова ловуване можах да разбера цялата подлост на брат си. Бяхме ранили един див бивол, който се скри в гъсталака и ние се опитвахме да го изкараме оттам, за да го довършим. Вървах напред, когато животното изведнъж ме нападна. Стрелях, улучих го право в главата и го убих на място. След като се уверих, че е мъртво, се обърнах към брат си. Тогава видях, че той е вдигнал карабината си и се цели в мен. Отскочих встрани, но куршумът ме удари в рамото. За да избягна опасността, се претърколих на земята и се шмугнах в храстите. Пит стреля още много пъти напосоки, но не успя да ме улучи отново. Бях изпуснал карабината си и не можех да се защитавам. Като пълзях от храст на храст, се заизмъквах към реката. Давах си сметка, че не мога да очаквам никаква милост от страна на Пит, който явно искаше да обсеби моята част от плантацията, и една-единствена мисъл ръководеше действията ми — да спася живота си.

За да стигна до реката ми се налагаше да премина през едно доста обширно открито пространство. Въпреки болящото ме рамо се затичах на зигзаг, та преследвачите ми — защото щедро платеният Донгбе се бе присъединил към Пит в търсенето ми — да не могат да ме улучат. Уви, бях подценил умението на Пит — втори куршум ме удари, в пресеца този път. За щастие се намирах вече близо до реката и успях да се довлека до брега ѝ. Там ме очакваше ужасно разочарование. Възнамерявах да се опитам въпреки раните си да я преплувам, но тя гъмжеше от крокодили и това означаваше сигурна смърт. А Пит и Донгбе бяха вече близо и чувах шума от стъпките им. Завладя ме страх, защото разбирах, че ако ме открият, веднага ще ме ликвидират. Тогава зърнах един дънер, който само на няколко метра от мен бавно се спускаше надолу по течението. Решен да рискувам, въпреки крокодилите се спуснах във водата и заплувах към него. Превъзмогнах болката от раните си, успях да се хвана за един от клоните му и да се скрия сред все още непокътнатия листак. Когато Пит и Донгбе на свой ред се появиха на брега, те видяха, че следите ми се спират там, и явно си помислиха, че съм се хвърлил да плувам, при което някой крокодил ме е завлякъл. За щастие те не обърнаха внимание на бавно отдалечаващия се по течението дънер.

Вероятно после за собствено успокоение са търсили допълнително трупата ми и след като не са го открили, окончателно са решили, че съм послужил за храна на крокодилите. Впоследствие,

опирайки се на свидетелството на Донгбе, Пит явно е успял да накара властите да регистрират смъртта ми...

— Няма съмнение, че всичко е станало именно така — прекъсна го Боб. — Както знаете, брат ви и съучастникът му са издигнали в саваната каменна грамада, така че минаващите оттам ловци да могат да прочетат името ви на кръста. Естествено, властите са можели да направят разследване и да наредят ексхумация на тялото ви, но това е било малко вероятно, като се има предвид отдалечеността на гроба и наличието на свидетел в лицето на Донгбе. Пък и дори подобно разследване да е било предприето, вашият брат бързо щеше да изпрати Донгбе да разруши грамадата и после да се престори, че не може да си спомни местоположението ѝ.

— Това, което казвате, е точно така, господин Моран — поде Жан ван Хорн. — За да се уверите, е достатъчно при завръщането си в плантацията да разпитаме Донгбе. Когато го притиснем, ще проговори...

Моран поклати глава в знак на възмущение.

— Донгбе няма да проговори поради простата причина, че преди няколко месеца е умрял от треска.

Изражение на разочарование помрачи още повече и без това изпитото и белязано от умората и лишенията лице на Жан ван Хорн.

— Треска — повтори той. — Или по-скоро един неудобен свидетел е бил премахнат. Колкото и да ми е трудно да го кажа, сега знам, че брат ми не би се поколебал пред никакво престъпление — независимо дали в името на користолюбие то си или на сигурността си.

Жан ван Хорн се отърси, като че искаше да се отърве от някакъв кошмар, и продължи разказа си:

— Добре скрит между два клона на дънера, продължих да плавам с него часове наред. За щастие в джоба на връхната си дреха имах чантичка с малка походна аптека. С помощта на ножа успях да извадя двата улучили ме куршума и посипах раните си със сулфамиди. Накрая при една извивка на реката дънерът бе изтласкан към брега. След като се озовах на сушата, се затътрих и намерих временно убежище сред един трънак, където бях сигурен, че зверовете не ще навлязат. Отворих си проход в него с ножа, след което го затворих с един трънлив клон. Не смеех да запалю огън от страх да не би случайно да привлече вниманието на брат си.

Тъкмо се бях настанил в това си импровизирано леговище, когато усетих първите пристъпи на треската. Тогава изпълзах пак навън, събрах малко плодове и ядливи корени, напълних няколко черупки с питейна вода и след като разпалих малък огън между няколко камъка, прогорих раните си с нажежено до червено желязо. Треската ми вече се беше толкова засилила, че почти не усетих болката. След това изгасих огъня, отново се вмъкнах в бърлогата си и затворих прохода.

Дни наред се намирах между живота и смъртта и вероятно само скромният ми запас от хинин ми позволи да избягна фаталния край. Благодарение на сулфамидите и на прогарянето в раните ми не настъпи усложнение и те бавно заздравяха. Използвах всяко отслабване на треската, за да се измъкна навън и да подновя припасите си от вода и храна. Сигурен съм, че единствено съвършеното познаване на джунглата и на нейните естествени ресурси ми позволи да оживея.

Трудно ми е да кажа колко време останах така, водещ полусъзнателно съществуване. Когато оздравях напълно, бях много отслабнал и в паметта ми имаше сериозни празнини. В продължение на седмици живях като диво животно или пещерен човек. На върха на едно дърво си бях направил като Тарзан ложе от клони и листа и ходех на лов за антилопи, служейки си със стрели и сагеи с кремъчни върхове.

Изминаха няколко месеца, през които паметта ми се възстановяваше. Тогава деянието на Пит ми се яви с целия си ужас и в мен се загнезди желанието за отмъщение. Но как да подходя? Да се появя внезапно? Пит можеше отново да посегне на живота ми, без да ми остави никакъв шанс да се измъкна и този път. Да се обърна към властите? Брат ми щеше да ме обвини, че съм някакъв самозванец, и тъй като юридически съм покойник, трябваше да се започне разследване, което щеше да се влачи безкрайно дълго с помощта на добрите и същевременно безскрупулни адвокати на Пит. Разбира се, бях убеден, че в края на краищата истината и правосъдието ще победят, но нямах пукнат грош, а за да си възвърна имуществото, трябваше първо да докажа самоличността си. Накратко, за да победя престъпника, ми беше необходимо много време.

Но преди всичко ми трябваха пари, много пари. И тогава си спомних нещо, което преди доста години, докато брат ми и аз бяхме още деца, баща ни ни беше разказал.

На млади години, в края на миналия век, нашият баща участвал в една наказателна експедиция срещу бамбарасите. По време на общуването си с това племе в ръцете му попаднала една бележка, писана десет години преди това от някакъв португалски търговец. Последният се занимавал с търговия с роби и по време на това свое долно занимание бил подгонен от бамбарасите, които го обкръжили в пещера, издълбана в една от скалите до големия водопад. Този португалец носел със себе си голяма сума златни монети, предназначени за арабите, с които търгувал. Малко преди залавянето му от бамбарасите той скрил това съкровище в пещерата и няколко дни по-късно, преди да бъде принесен в жертвоприношение, написал тайната на скривалището на едно листче хартия, притулвайки го в колибата, където бил държан затворен. Баща ми открил това своеобразно завещание доста по-късно — търговецът го бил сложил в един от многобройните предмети, които баща ми взел от бамбарасите. Тъй като смятал, че най-голямата добродетел е трудът, моят баща изобщо не потърсил имането, като дори оставил документа там, където си бил. Ние се опитахме да узнаем къде е скрит, но той не пожела да ни каже. Тогава брат ми и аз се разтършувахме за тайника, но усилията ни не се увенчаха с успех и скоро минахме към други игри. Няколко години по-късно, когато бях вече юноша, веднъж бутнах от небрежност големия бамбараски идол, поставен във всекидневната на бунгалото. Главата му се отдели и вътре в един свитък открих завещанието на португалеца. В него той описваше мястото, където са скрити златните монети, как е бил заловен от бамбарасите и как непосредствено преди да бъде убит, е скрил документа в идола, намиращ се в колибата, в която са го пазели. Завършваше с думите, че завещава съкровището на онзи, който има късмета да попадне на писменото послание.

Тъй като отиването на бамбараска територия бе опасно, а и самата плантация се равняваше на повече от десет съкровища, върнах документа в тайника му, без да казвам никому нито дума. Тогава почина баща ми и аз не се и сетих повече за завещанието на търговеца на роби до деня, в който преди около месец не разбрах, че ще трябва да

предприема нещо срещу брат си. Пътят ми беше предопределен — имах нужда от значителна сума пари, а в района на водопадите ме чакаше съкровище. Щях да сложа ръка върху него и след като го обърна в сегашни пари, щях да предприема необходимите постъпки за възвръщане на правата си.

За нещастие, както ви споменах, в паметта ми имаше бели петна и не можах да си спомня указанията, съдържащи се в бележката. Затова реших да я взема, като вляза в бунгалото през нощта. Тръгнах за плантацията и пътем погостувах малко на племето на яшибейте, чийто вожд Н'Анго ми е приятел. Когато научи за мерзостта на брат ми, Н'Анго се разгневи и поиска веднага да се намеси, но аз го помолих да не предприема нищо и да пази в тайна завръщането ми. След като той ми даде дума, че ще изпълни волята ми, аз отидох в плантацията и през нощта, използвайки суматохата, причинена от джуджурусите, се вмъкнах в бунгалото. Първата ми работа беше да взема документа, а втората — да се снабдя с оръжие, за да мога да осъществя пътуването си до водопадите. Но къщи ме усетиха, затова успях да взема само документа и избягах...

— Значи — отбеляза Моран, — вие сте били тайнственият бял човек, проникнал в бунгалото!

— Аз бях... И след като документът бе вече у мен, заплавах към горното течение на реката с една малка пирога, която ми бе дал Н'Анго, яшибейският вожд. Наложих се да се скрия в гората, за да оставя да мине вашата експедиция, чиито лодки, придвижвани от по няколко гребци, естествено бяха по-бързи от моята. Така че се наложи да ви следвам, без да зная каква всъщност е вашата цел. Отдалеч наблюдавах пристигането ви в селото на яшибейте и припряното ви тръгване оттам. Досетих се, че Н'Анго, когото бях уведомил за низостта на брат ми, го е изгонил.

А необходимостта от огнестрелно оръжие ставаше все по-голяма. Реших да проникна в лагера, за да се сдобия с такова. Вашата палатка беше малко по-встрани от другите и като се възползвах, че спяхте, влязох в нея. Но вие се събудихте. Знаете продължението: избягах и малко по-късно, изненадвайки ви, успях да откъсна колана с оръжието ви...

Жан ван Хорн млькна и се загледа със заинтригуван вид в Моран.

— Но това, което най-често се питах впоследствие, е защо тогава не вдигнахте тревога.

— Когато се събудих — обясни Боб — и ви видях надвесен над мен, отначало помислих, че това е Пит. После се досетих кой сте и разбрах, че нещо не е наред. След като установих, че гробът е само една измама, си дадох сметка, че брат ви крие нещо, и зачаках сам да се разобличи. Ето защо де факто станах ваш съюзник.

— Признателен съм ви за това — каза с усмивка Жан ван Хорн. — Но трябва да довърша разказа си. Без да разбере причината, поради която не ме издадохте, продължих да следвам вашата флотилийка. Безучастно присъствах на битката ви с бамбарасите и на намесата на пигмеите. Продължението е просто. Проследих ви дотук и тази сутрин, възползвайки се от отсъствието на брат ми, се появих пред хората от охраната и ето ме...

Жан ван Хорн спря да говори и между двамата мъже се възцари дълго мълчание.

— Ако разбирам добре — обади се накрая Моран — сега ситуацията е обърната. Вие заставате начело на експедицията, а брат ви се превръща в изгнаник. Какво смятате да направите, когато се завърне? Да го арестувате?

Обгорялото и белязано от лишенията лице на Жан ван Хорн доби още по-суров вид.

— Смятам, че ще е добре Пит въобще да не се завръща — отговори той с глух глас.

Боб трепна.

— Не ви разбирам...

— Лесно е за разбиране. Ако Пит се върне, ще бъде принуден да го задържа и да го предам на властите.

— Може би ще успеете да се разберете с него и да започнете отначало.

Жан ван Хорн обаче не споделяше това мнение.

— Да се разберем с Пит? — каза той замислено. — След всичко, което се случи, това е невъзможно. Ще живея в постоянен страх, че пак ще се опита да ме убие. От друга страна, не бих се решил да предам собствения си брат в ръцете на правосъдието. Не, господин Моран, повярвайте ми, че най-добре за него ще е да умре, убит от бамбарасите. Така той по косвен начин ще заплати за престъпленията

си и не ще бъде изложен на опозоряването от една публична присъда. По дяволите! Не мога все пак да го убия, за да го спася от ръцете на правосъдието!

Този път Моран не отвърна нищо. Той и не знаеше какво да отговори, защото разбираше какво става в главата на събеседника му. За Жан ван Хорн Пит си оставаше роден брат и той предпочиташе да го види по-скоро мъртъв, отколкото осъден като убиец...

— Нищо не казвате, господин Моран...

Боб вдигна рамене.

— Какво бих могъл да ви кажа? Да се съглася? Да възразя? Наистина не знам каква позиция да заема. Всичко, което мога да направя, е да ви съчувствам. Във всеки случай бъдете сигурен, че каквото и да стане, аз ще съм на ваша страна.

Ван Хорн протегна ръка и Боб я стисна.

— Благодаря, господин Моран. Рядко се лъжа в хората и знам, че мога да разчитам на думата ви.

В този момент някъде отдалеч се чу глухо думкане на там-тами. Моран и Ван Хорн се спогледаха разтревожено.

— Бойните барабани на бамбарасите — каза Боб.

— Да, бойните барабани на бамбарасите! Нещо става...

Французинът се изправи със скок.

— Брат ви! Заловили са го. Животът му е в опасност. Трябва да му се притечем на помощ...

— И дума да не става. Може и да става въпрос за брат ми, господин Моран, но също и за убиеца, какъвто е той. Ето защо няма да изложа на опасност живота на толкова хора, за да спася неговия.

Но Моран вече бе започнал да се облича. Той събра в една торба някои нужни вещи, малко храна, муниции и походната си аптечка, после взе и оръжието си. Жан ван Хорн го наблюдаваше, без да се намеси. Когато бе вече готов, Боб се обърна към него:

— Не желаете да рискувате живота си и този на други хора, за да спасите един престъпен брат. Добре, това си е ваша работа. Но моят живот ми принадлежи и ето защо ще тръгна сам да търся Пит. И не се опитвайте да ме спрете...

Като изрече тези думи, Боб излезе от палатката. Жан ван Хорн не направи нищо, за да го спре.

XII.

Целия предиобед Боб Моран вървя покрай реката. На места гората бе дотолкова гъста, че му се налагаше да си проправя път с удари на мачете. Два звука го ръководеха — този от вече близкия водопад и думкането на бамбараските там-тами. Необяснимо защо, тези там-тами като че ли звучаха някъде изотдолу и когато Моран лягаше и долепяше ухо до земята, те отекваха още по-силно.

Малко по малко дърветата се разрешиха и Боб се озова в подножието на самия водопад — гигантска стометрова водна стена, блестяща под слънцето като гладък лист стомана, със забулена в облаци мъгла основа.

След като дълго време съзерцава величественото зрелище, открило се пред погледа му, Моран се насочи към склона, водещ до върха на водопада. Този склон представляваше нещо като монументално и неравно стълбище от грамадни каменни блокове, по което един свикнал с физически натоварвания човек като Боб можеше сравнително лесно да се изкачи.

Изкачването до върха на водопада отне на французина повече от час. Там той се спря, покрит с пот, смесена с капчици от блестящите под слънцето облаци, образувани от разбиването на водната маса.

Пред погледа на Моран се ширна гориста савана, пресечена от реката, която тук беше със значително по-тясно корито, отколкото в долното си течение. В далечината се виждаха планините, откъдето тя извираше.

Със смъкната над очите шапка Боб заоглежда равнинното пространство пред себе си. Според обясненията на пигмеите голямото селище на бамбарасите трябваше да се намира там, край реката. Но колкото и да се взираше, Моран не го видя; то вероятно беше скрито зад някоя от горичките.

Там-тамите продължаваха да бият неуморно. Може би за двадесети път от тръгването си Боб коленичи и долепи ухо до земята. Сега явно бе приближил целта си — звукът започваше да става по-

отчетлив и представляваше тежко и мощно думтене, като че ли предизвикано от огромен чук.

— Човек би казал, че звукът идва от един-единствен барабан — прошепна си Боб. — Вероятно е някой от онези грамадни там-тами, направени от издълбан дънер. Но да пукна, ако разбирам защо е бил вкаран под земята...

Той се изправи и с опакото на дланта си избърса потта, избила на челото му. Малко по малко беше започнал да разбира безразсъдството на начинанието си. Сега вече си даваше сметка, че движен от някакво смехотворно рицарско чувство, се бе притекъл на помощ на един престъпник, на един човек, който само преди няколко дни по време на фотографския му излет с Джанго вероятно се бе опитал да убие и него самия. Освен това бе тръгнал съвсем сам и може би скоро цялото бамбараско племе щеше да е по петите му. Моран вече знаеше на какво са способни бамбарасите и за миг съжали, че Жан ван Хорн не го задържа насила в лагера.

Ала французинът притежаваше една голяма сила, която за мнозина би минала за лекомислие, но която всъщност бе чувството за отговорност пред собствените му действия. Винаги държеше да отиде докрай по пътя, по който бе тръгнал. Това нямаше нищо общо със слепия инат, а напротив, представляваше осъзнато и целеустремено упорство.

Така именно Боб бе взел своето окончателно решение — да отиде на помощ на Пит ван Хорн и да се опита да го върне жив в лагера. До този момент не бе открил никакви следи, оставени от плантатора и придружаващите го. А те все пак бяха минали по същия път, който следваше и той.

Тази част на реката, край която Моран минаваше сега, се стичаше в бързея между две високи канари, които образуваха нещо като проход. Боб тръгна по една от тези канари и зараглежда многобройните пещери по отсрещната, образувани от безспирното дълбаене на оттичащите се ручейчета.

„Вероятно в някоя от тези пещери се намира скритото съкровище на португалския търговец на роби — си помисли Моран. — Но без някакво упътване това ще е като търсене на игла в купа сено...“

Той не можа да продължи разсъжденията си, защото, като обърна глава, вниманието му бе привлечено от ято лешояди, които кръжаха

над саваната недалеч от него. Там трябваше да има някакъв труп. Разбира се, той можеше да е на животно, но също и на човек... Боб веднага си помисли за Пит ван Хорн.

— Я да проверя — промърмори той. — Просто за да бъда спокоен...

След няколко минути стигна до мястото, около което се въртяха лешоядите. Разгони онези, които бяха накацали на земята, и пред очите му се разкри отблъскваща гледка. Там лежаха четири човешки трупа, вече обезобразени от човките на хищните птици, и от тях лъхаше ужасната смрад на разложена плът. Преодолявайки отвращението си, Боб се приближи още повече и разпозна раздърпаните останки на двама чернокожи и на двама пигмеи от племето вутас.

Пропъден от отвратителната миризма, излъчвана от тази окаяна човешка леш, Моран отстъпи назад със свито сърце.

— Това са четирима от онези, които придружаваха Ван Хорн. Явно са убити от бамбарасите.

Без да се бави повече, той отново тръгна по реката. По-нататък попадна на още изкълвани от лешоядите трупове. Заедно с първите четири станаха общо дванадесет на брой. Толкова бяха и придружителите на Ван Хорн. Но въпреки че се огледа внимателно наоколо, той никъде не откри останките на самия плантатор. А и никъде другаде не се скупчваха лешояди.

„Вероятно Ван Хорн е бил пленен — помисли си Боб. — Бамбарасите сигурно са го предвидили за някоя кървава церемония, по време на която ще бъде измъчван, а после убит. За това навярно говори и непрестанно биещият барабан. Защо ли все пак думти като че ли под земята? Доколкото ми е известно, бамбарасите не са троглодити... Но да продължавам напред. Рано или късно ще разкрия тази загадка. Може би дори ще имам възможността да се приближа съвсем близо до този там-там...“

Вече бе изминал около четвърт час, откакто Боб Моран бе открил, а после и отминал последните трупове. Бреговете на реката се бяха снизили, а течението ѝ бе станало по-спокойно. Слънцето се бе спуснало вече доста надолу; Моран се надяваше да достигне селището на бамбарасите, преди да се стъмни. Там щеше да се качи на някое дърво и да се опита да открие в коя от колибите е затворен Пит ван Хорн. През нощта щеше да се промъкне в селото и да освободи

плантатора. „За да го предам на правосъдието — си помисли Боб. — Разбира се, що се отнася до брат му, Пит ван Хорн ще бъде обвинен само в опит за убийство. Обаче доста по-различно стоят нещата, ако, както предполагам, е убил черния ловец Донгбе, за да премахне един неудобен свидетел...“

Размишленията на Боб бяха рязко прекъснати от появата на група хора в саваната — това бяха тридесетина въоръжени бамбараски воители. Отначало французинът си помисли, че не е бил забелязан от тях, но заблудата му тутакси се разсея, защото видя, че бамбарасите са се разделили на две части, като едната се е насочила към горното, а другата към долното течение на реката с явната цел да му пресекат пътя и от двете страни.

Боб се спря нерешително. Естествено, можеше да се защитава, но нямаше голяма надежда за успех: въпреки ефикасността на огнестрелните си оръжия на открит терен той лесно щеше да бъде сразен от многобройните си противници.

Да потърси укритие? Не виждаше подходящо място наблизо. Колкото до бягство, макар и да беше превъзходен спринтьор, той не можеше да се надява с тежките си обуца да успее да надбяга високите бамбараски воители, свикнали да гонят дори антилопи. Оставаше му само един спасителен път. Реката! Боб се спусна към нея, но бамбарасите също се затичаха, за да му препречат пътя и в тази посока. Те бягаха като газели и Боб разбра, че при това положение нямаше никакъв шанс да им избяга.

Тогава бързо свали праметнатата през гърба му карабина, коленичи и се прицели в първата група воители. На два пъти натисна спусъка и двама бамбараси се търкулнаха на земята. После той се извъртя на другата страна, прицели се в другата група и от нея двама воители също се строполиха. Останалите бамбараси, за да се опазят от тази смъртоносна стрелба, залегнаха по корем. Боб използва това, затича се отново и стигна до реката. Вече я оглеждаше, за да види дали няма крокодили, за да се хвърли да плува, когато забеляза сред високите крайбрежни треви един стар разсъхнал се дънер, дълъг малко повече от два метра и дебел около седемдесет-осемдесет сантиметра. Служейки си с приклада на карабината като с лост, Боб го претърколи във водата и с радост видя, че дънерът се държи на повърхността стабилно.

През това време бамбарасите се бяха надигнали и пак затичаха към него. Боб бързешком възседна дънера и употребявайки този път карабината си като гребло, го вкара в течението. Няколко сагеи литнаха по него, но не го улучиха. Миг по-късно Боб вече се намираше извън техния обсег. Тогава се отпусна и въздъхна облекчено.

— Уф! Бях на косъм от смъртта. Уви, и бамбарасите дадоха жертви, но се налагаше да браня живота си... А сега да не лежа на лаврите си. Бамбарасите навярно ще ме подгонят с пироги, а пред такива гребци ще изглеждам доста плачевно върху дънера си.

Обръщайки се към брега, където бяха останали черните воители, той установи, че те не са помръднали оттам, а продължават да гледат към него. „Какво ли чакат? Защо стоят така, като че наблюдават регата, а не се втурнат към най-близката пирога?“

Изведнъж Моран разбра защо бамбарасите не се опитват да го догонят. Дънерът се заклати наляво-надясно, след което отново се устреми по течението с нарастваща скорост.

— Бързеите! — възкликна Моран.

С цялата сила на ръцете си той се опита да отклони дънера към срещуположния на бамбарасите бряг, но не успя. Може би щеше да успее, ако беше в пирога и с нормално гребло, но опитът му да маневрира с полуизгнилия дънер и с приклада на карабината беше равносилен на този да се опита да достигне луната на борда на кутия за пури.

XIII.

Устремен със скоростта на моторна лодка, дънерът, на който седеше Боб Моран, навлезе в устието, което водеше към водопада. След няколко минути падането в него щеше да бъде неизбежно. Пропадане от двеста метра височина, при което водата долу щеше да придобие за човешкото тяло твърдостта на метал.

Боб едва запази в равновесие дънера, от който за щастие стърчеше един клон и му придаваше известна стабилност. Пънът тъкмо минаваше край една от канарите на устието, които, както вече споменахме, бяха осеяни с дупки и пещери, образувани от оттичащата се вода. В пукнатините на тази стена бяха поникнали дръвчета, чиито клони, обвити с лиани, се надвесваха над водното течение.

„Ако можех да се хвана за някой клон или лиана — помисли си Боб, — веднага щях да се измъкна, като се издърпам, докато намеря някаква опорна точка по скалата...“

Той бе праметнал карабината си през рамо и зачака удобен случай. Такава възможност не закъсня да се представи и двете му длани здраво сграбчиха един висящ клон. За миг на Моран му се стори, че ръцете му ще се откъснат, и за малко щеше да се изпусне. Но все пак издържа и дънерът, отнесен от бързото течение, се изгуби в далечината, докато Моран остана да виси с ходила във водата. Бавно, на мускули той се издигна към клона, който вече бе заел хоризонтално положение. Нямаше ли клонът да се счупи под тежестта му? Нямаше ли самото дърво да се изскубне от тясната пукнатина, в която бе пуснало корени? То обаче издържа и след дълги усилия Боб се добра до главния ствол, дебел едва колкото човешко бедро, върху който поне можеше да седне с провесени надолу крака.

Тъй като опората му сега вече беше по-солидна, Боб се зае хладнокръвно да преценява ситуацията. Над него в скалата имаше голяма дупка. За да я достигне, беше нужно да се изкатери по десетина метра почти гладък камък. Боб прецени, че това не е невъзможно, но за да го извърши, му беше нужна пълна свобода на движенията, а

раницата и карабината му пречеха. От друга страна, не можеше да ги захвърли, защото знаеше колко са необходими за сам човек в джунглата. За щастие бе имал грижата да вземе със себе си едно кълбо здрав канап. Той го размота и върза с единия му край карабината и раницата, а с другия — китката си. Когато стигнеше до дупката, щеше да ги издърпа и след това да продължи по същия начин, докато се добере до върха на канарата. Там можеше да попадне отново на някоя група бамбараски воители и карабината щеше да му е повече от нужна.

Като се захващаше внимателно за всяка издатина и избягваше да поглежда към кипящата под него вода, Боб започна да се катери. Напредваше бавно като гуцер, с долепено до скалата тяло. Понякога едва успяваше да се закрепил с върха на пръстите на краката или на ръцете си, подпъхвайки ги в някоя тясна цепнатина. Тогава застиваше неподвижно да регулира дишането си, без да смее да погледне нагоре, за да не измести центъра на тежестта си и да не загуби равновесие. Като опипваше слепешката над себе си, той търсеше да се хване за по-сигурна опора и когато я намереше, отново се изтегляше нагоре.

Преодоляването на десетте метра, които го отделяха от входа на дупката, отне на Моран около половин час. Накрая смогна да се вмъкне в нея и изтощен от усилията, остана известно време легнал по гръб. Когато нервите му се поуспокоиха, той издърпа раницата и карабината и чак тогава огледа мястото, където се намираше. Пещерата с диаметър около два метра имаше формата на фуния и се стесняваше някъде из дълбините на скалата.

Тласкан от любопитството, Моран отиде до стеснението и пъхна глава и рамене в него. Погледът му потъна в непрогледен мрак. Протегна ръка колкото се може по-надалеч, но не срещна препятствие. Хладно течение му подсказа, че проходът продължаваше надалеч и че вероятно има и друг излаз. Чак в този момент той обърна внимание на факта, че думкането на там-тама бе станало още по-силно и като че ли идваше през прохода от самата утроба на канарата.

Боб бе обхванат от колебание. Мистерията като пукнат балон пак гръмваше в самото му лице и той почувства, че го завладява желанието да узнае какво се крие зад натрапчивото биене на тайнствения барабан.

Колкото и да беше любопитен по природа, Боб никога не се впускаше в авантюра, без да претегли плюсовете и минусите; изключение правеше в случаите, когато ставаше въпрос за застрашен

човешки живот или за съдбата на беззащитно същество. Този път той внимателно обмисли двете възможности, които стояха пред него: или да забрави за там-тама и да продължи опасното катерене, или да навлезе в прохода. Катеренето беше опасно начинание, поне доколкото можеше да съди по десетината метра, които бе преодолял с цената на свръхчовешки усилия и несекващо нервно напрежение. В даден момент силите му можеха да го напуснат или нервите му да не издържат и тогава падането в разпенените води на бързея щеше да е неизбежно. Поне засега хлътването в дълбините на пещерата му се струваше по-безопасно. По-нататък според обстоятелствата винаги можеше да промени решението си.

— Я да предприема все пак подземното пътешествие — каза си той на глас. — Малко ли пещери съм посещавал през живота си. Една повече или по-малко...

След като зареди карабината, която преди това бе изпразнил по бамбарасите, Боб извади от раницата си един електрически фенер, който след проверката се оказа, че е в изправност. Освен това той имаше в запас резервни батерии, храна и патрони, а и манерката му беше пълна с вода. Така че бе подготвен за малкото подземно разузнаване, което искаше да предприеме.

Далеч на запад слънцето се готвеше да потъне зад хоризонта, но за Боб това сега не беше от голямо значение, защото така или иначе там, където той отиваше, цареше вечна нощ.

Ако в началото проходът се оказа широк точно толкова, колкото да позволи на французина да се промъкне лазешком, то по-нататък размерите му бързо се уголемиха и Боб, след като се бе придвижил стотина метра съвсем приведен, от един момент нататък можа да продължи изправен.

Тунелът, по който сега вървеше, бе с формата на идеална окръжност и напомняше на отточна тръба. Селитра покриваше стените му и нейните кристали проблясваха под светлината на фенера като ситни диаманти. Колкото повече напредваше Боб, толкова звукът от барабана ставаше по-отчетлив, като че ли действително биеше някъде в недрата на скалата.

На няколко пъти проходът се раздвои, при което Боб се постара да поеме по разклонението, от което звукът на там-тама се чуваше по-

силно. Но тъй като французинът мислеше за завръщането си, с острието на ножа си той надраскваше малки стрелички по стените.

Това напредване под земята продължи повече от час и понеже Боб се придвижваше бързо по твърдата повърхност, огладана през хилядолетията от вадичките, образували се при всеки дъждовен сезон, той сигурно бе изминал вече значително разстояние.

Сега барабанът отекваше толкова близо, че на Боб му се стори, че се намира в него — той чувстваше физически всяко издумтяване — като че ли всеки път огромен юмрук го удряше право в гърдите.

Изведнъж таванът на тунела се извиси, като същевременно се оказа, че пътят е заграден от сипей. Но не напълно — на върха на сипея оставаше тесен отвор, през който идваше червеникава и трепкаща светлина. Именно от този отвор бликаше звучният ехтеж на там-тама.

След като се увери, че револверът му си е на мястото в кобура, Боб загаси електрическото фенерче. Той подозираше, че вече е в самата сърцевина на загадката. Не след дълго вероятно щеше да разгадае тайната на този биещ в земните недра барабан. Но какви ли опасности още трябваше да преодолее, за да постигне това? Какви ли врагове се спотайваха отгатък сипея?

Боб се заизкачва по камънака с котешка предпазливост, като се пазеше да не откърти и най-малкия камък, въпреки че гръмогласният там-там попиваше всички останали шумове.

Най-сетне Моран достигна върха на каменната преграда, където попадна изцяло в обсега на излъчващата се светлина. На няколко метра под него се простираше обширна пещера, където сталактити и сталагмити съединяваха върховете си и образуваха по този начин покрити с кристални образувания стълбове, сякаш издялани в кварца. Окачени на естествените колони, факли от парчета смолисто дърво осветяваха този приказен храм, излязъл като че ли от някоя стара германска легенда. В декора не липсваше и драконът. Върху един каменен блок се извисяваше чудовищна статуя. Висока три човешки боя, тя вероятно бе издялана от дърво и представляваше човешко същество, но с глава на крокодил, с рога на бивол и с нокти като на граблива птица. Тази гигантска фигура бе изцяло покрита с грубо съшити една за друга крокодилски кожи.

Още от пръв поглед Моран разпозна страшния идол. Това бе богът на джуджурусите. Французинът беше попаднал в самото свърталище на демоните на водопадите.

Близо до статуята, на около десетина метра по-надясно, се виждаше грамаден барабан от издълбан дънер, качен на система от дървени подпори. Зад него седеше един чернокож с боядисано в червена боя тяло, който вдигаше и спускаше като автомат две бухалки, чието съприкосновение с кухия дънер произвеждаше гръмоподобните звуци.

Отначало на Боб му се стори, че барабанистът е единственото живо същество в пещерата. Но скоро установи, че това не е така, защото в каменното подножие на големия идол различи някакъв човек с разпокъсани европейски дрехи и вързани ръце. До този момент сенките го бяха крили от очите на Моран, но сега, когато те вече бяха привикнали към светлината на факлите, той можа да го разпознае. Този бял мъж в краката на исполинската статуя на бог Джуджуру, която сякаш всеки миг щеше да го смаже, бе Пит ван Хорн.

XIV.

За момент Боб Моран остана като зашеметен от това разкритие. Оказваше се, че тъкмо когато всички обстоятелства като че се бяха възправили срещу намирането на плантатора, когото бе тръгнал да търси, случаят отново го срещаше с него. Все пак Боб имаше достатъчно опит в претеглянето на вероятностите, за да знае, че в крайна сметка изгледите да намери Пит ван Хорн бяха не по-малко от тези да не го намери. Тъй че изненадата му бе краткотрайна и той се запита как би могъл незабелязано да се промъкне до пленника.

По всичко изглеждаше, че като се изключат Ван Хорн и „барабанистът“, в пещерата няма никой, освен ако, разбира се, зад колоните не се криеха други хора. Боб обаче реши, че е излишно в предпазливостта си да усложнява чак толкова ситуацията, и отхвърли подобна възможност. Оставаше само боядисаният в червено барабанист. Боб прехвърли цялото си внимание върху него. Това, което правеше впечатление, бе неестествено втораченият му поглед и странната скованост на тялото му, при която като че ли само ръцете му бяха живи. Очите му бяха широко отворени, но нито се местеха, нито мигаха. Главата му също бе неподвижна, а движенията на ръцете му, които размахваха бухалките, бяха някак странно механични.

„Човек би казал, че е упоен — помисли си Боб. — Само човек под въздействието на някакво упойващо средство би могъл да удря така неуморно като робот. Я да видим какви ще бъдат реакциите му, ако вляза в храма...“

Моран напусна укритието си и скочи от два метра височина, за да се приземи по-безшумно в пещерата. Но дори и да беше причинил шум, той щеше да бъде погълнат от неистовото думтене на барабана. Въпреки това появата му трябваше да привлече вниманието на барабаниста, но у последния изобщо не се забелязаха подобни признаци. Човекът продължаваше да гледа пред себе си като хипнотизиран.

За всеки случай Моран се запрокрадва край стените на пещерата, за да го заобиколи.

Той се придвижваше като сянка и притичваше от стълб на стълб, готов да приведе в действие револвера си и при най-малкия тревожен признак. Така успя безпрепятствено да стигне до каменната основа на идола, където се намираше Пит ван Хорн с ръце и крака, завързани с въжета от лико. Плантаторът не показваше признаци на живот. Главата му бе клюмнала, а брадата му опираше в гърдите и ако не беше тяхното едва доловимо ритмично повдигане, издаващо дишане, Моран щеше да го вземе за мъртъв.

— Пит! — каза той тихо. — Пит!

Ван Хорн не помръдна и Боб се досети, че причината за това е шумът на барабана. Той хвана пленника за глезена и леко го разтърси. Ван Хорн отвори очи и разпозна Моран.

Боб по-скоро прочете, отколкото чу думите от устните на плантатора.

— Боб, вие?

Без да отвърща, французинът извади ножа си и разреза въжетата, които стягаха пленника. Пит ван Хорн се изправи и разтри китките си, за да възстанови кръвообращението в тях. Боб го придърпа зад каменния постамент.

— Трябва да се измъкнем оттук — каза той, почти долепяйки уста до ухото на Ван Хорн.

— Не знам откъде сте дошли — отвърна по същия начин плантаторът, — но сигурно именно това е пътят...

Моран поклати глава.

— Този път всъщност е без изход. Но няма време да ви обяснявам... Да се отдръпнем малко по-далеч от проклетия барабан, за да можем поне да се чуваме...

С прибежки Боб и спътникът му се добраха до другия край на пещерата, колкото се може по-далеч от там-тама.

След като се прикриха в сянката на един от стълбовете, Боб попита, сочейки „барабаниста“:

— Само той ли е тук?

Плантаторът кимна утвърдително.

— Да. Този човек е наркотизиран. Удря така без ни най-малко прекъсване от сутринта...

— Защо са ви оставили сам с него?

— Ако добре съм схванал, за да се извърши нещо като пречистващ ритуал. Единствено там-тамистът, упоен и безчувствен, може да остане с жертвата в тайния храм. Чак след това може да се състои жертвоприношението, но не тук, за да не бъде осквернено от кръвта обиталището на божеството. Вероятно това се извършва в селището на бамбарасите.

— Как узнахте всичко това? — пак попита Боб.

— Както ви бях споменал, баща ми навремето имаше вземане-даване с бамбарасите и ме понаучи малко на техния език. По време на краткотрайното си пленничество успях да поразбера какво говорят помежду си. След като убиха моите хора, бамбарасите, ръководени от няколко джуджуруси, ме доведоха тук и ме оставиха в положението, в което ме намерихте.

Моран огледа продължително пещерата, като че търсеше изход.

— По кой път ви въведоха тук? — попита той накрая.

Пит ван Хорн го хвана за ръка и го заведе до едно място, където стоеше грубо скована стълба, чиято горна част се губеше нагоре в мрака.

— Тази стълба води навън — обясни Ван Хорн, — към една проста, обградена от камък и затворена с клони дупка в саваната.

— Мислите ли, че джуджурусите са поставили пост там?

Плантаторът вдигна рамене.

— Не знам, не са споменавали това пред мен, но е твърде възможно. Дори е вероятно...

След миг колебание Боб все пак взе решение.

— Трябва да опитаме — каза той. — Тъй или иначе този барабан вече ми проглуши ушите. Вземете това. За себе си оставям револвера...

Той смъкна от рамото си карабината и я подаде на Ван Хорн. Последният взе оръжието и протегна десница с думите:

— Благодаря ви, че дойдохте, Боб.

Французинът се престори, че не забелязва подадената му ръка.

— Не ми благодарете — каза той. — Ако не си бях един смахнат дон кихот, щях да ви оставя на съдбата, която си заслужавате...

И без да го е грижа за ефекта от думите му, Боб се заизкачва по стълбата.

Докато се катереше стъпало по стъпало, Боб обаче започна да съжалява за това, което в изблик на искреност бе казал на Пит ван Хорн. Това не беше най-подходящият момент да предизвиква враждебност между себе си и плантатора сега, когато дори трябваше да се поддържат един друг в страшната ситуация.

Протегнатата над главата му длан напипа сухи листа. Той разбра, че това трябва да е затварящият дупката клонак, за който бе споменал плантаторът. Както беше обгърнат от тъмнината, защото отблясъците от факлите не стигаха до тази височина, на Моран много му се прииска да си послужи с електрическия фенер, за да огледа наоколо, но от страх светлината да не бъде забелязана отвън, предпочете да се въздържа.

Като изкачи още няколко стъпала, Боб повдигна покритието от сухи клони и провря главата си навън. Над него луната светеше ярко сред нощно небе, напомнящо огромен покрив от синя коприна. Около дупката имаше пръстен от скални образувания, които представляваха нещо като естествена защита, която я прикриваше от любопитни погледи. Както си личеше по всичко, „демоните от водопадите“ сполучливо бяха избрали мястото за тайния си храм и само случайността бе позволила на Моран да го открие.

След като се увери, че по скалите няма никой, Боб се измъкна целият навън, следван по петите от Пит ван Хорн. Скрити между скалите, двамата огледаха саваната около тях. Осветена от сребрилата лунна светлина, тя пустееше.

— Мисля, че можем да тръгваме — прошепна Ван Хорн.

Боб мълчеше. Липсата на пост го озадачаваше, но може би бамбарасите се бяха предоверили на здравината на въжетата, с които бяха вързали пленника си. Така или иначе двамата не биваше да се бавят и трябваше бързо да се отдалечат от това проклето място.

— Да, да тръгваме — прошепна Боб на свой ред. — Ще се опитаме да достигнем реката и по брега ѝ ще тръгнем към долното течение, като се крием, доколкото можем.

Тръгнаха по саваната. Моран вдигна глава и огледа звездите. След малко протегна ръка наляво.

— Да вървим в тази посока. Реката трябва да тече някъде там...

Вече бе закрачил, когато плантаторът го хвана за ръкава на ризата.

— За момент, Боб. Любопитен съм да узная какво искахте да кажете преди малко с думите: „Ако не си бях един смахнат дон кихот, щях да ви оставя на съдбата, която си заслужавате.“

Боб се освободи с рязко движение.

— Ще ви обясня по-късно — отвърна му той. — Сега най-важното е да бягаме оттук колкото се може по-бързо...

— Преди това искам да узная какво имахте предвид...

Боб усети, че го обзема нетърпение.

— Добре, ще ви кажа. Зная, че сте се опитали да убиете брат си, както зная и това, че той е жив.

Плантаторът тихо се изсмя.

— Кой ви е осведомил така добре, господин Моран?

— Лично брат ви. Той е в лагера и ще ви заведе при него. Оттам нататък ще се оправяте сами...

Ван Хорн пак се изсмя.

— А мислите ли, че това ще стане точно така, господин Моран?

Боб забеляза, че дулото на карабината в ръцете на плантатора се е насочило към гърдите му, и тутакси съжали за своята доверчивост.

— Не се правете на идиот, Ван Хорн — каза той със спокоен глас. — Сега най-важното е да избягаме от бамбарасите. Ще се обясняваме по-късно.

Но Ван Хорн поклати глава. Лицето му бе застинало, челюстите — стиснати, а очите му хвърляха зловещи отблясъци под лунната светлина.

— Първо ще ви убия, господин Моран. След което ще отида в лагера и окончателно ще видя сметката на брат си...

Боб беше сигурен, че негодникът ще стреля. Но още веднъж направи опит да го вразуми:

— Ако стреляте, Ван Хорн, гърмежът ще вдигне на крак бамбарасите и след по-малко от четвърт час цялото им войнство ще се стовари върху вас...

— Не се опитвайте да печелите време. Мога да ви убия и тихо. Един силен удар с приклад по черепа ще ви умъртви с не по-малка сигурност от куршума. Обърнете се, господин Моран...

Боб се усмихна.

— Лъжете се, ако си мислите, че ще се подчиня. Щом като ще бъда убит, предпочитам да не е гърбом. Но преди това искам да добавя,

Ван Хорн, че сте не само убиец, а и глупак.

Обидата не впечатли плантатора, но той се поколеба да нанесе удара, докато Моран е обърнат към него. Ако не сполучеше, а Моран щеше да направи всичко възможно за това, ръкопашната схватка ставаше неизбежна, при което Ван Хорн никак не бе сигурен, че ще има надмощие.

— Добре, толкова по-зле за вас, господин Моран...

Дулото на карабината се вдигна, но изстрел не последва. Вместо него се чу свистене и една сагея се заби в гърдите на Ван Хорн, който изстена, изпусна оръжието и падна възник, като се опитваше да изтръгне от плътта си забилото се в нея желязно острие.

— Бамбарасите — изхриптя той.

Боб бързо се наведе и грабна карабината, но не успя да я пусне в действие. Изникнали незнайно откъде, двадесетина бамбараси го обкръжиха и обезоръжиха. Четиридесет ръце го сграбчиха и го хвърлиха на земята. Макар че Боб се мятеше като дявол, те бързо му завързаха китките и глезените. След като сагеята бе грубо издърпана от гърдите на Ван Хорн, той също бе вързан по подобен начин. После, като обърнаха пленниците си по корем, бамбарасите пъхнаха по един дълъг прът под вървите около китките и глезените им и четирима от тях ги вдигнаха. Цялото това шествие пое през саваната, вероятно в посоката на бамбараското селище.

Въпреки неудобното си положение на животно, предназначено за кланица, Боб успяваше от време на време да хвърля по някой поглед наляво и надясно. Веднага забеляза високите рогати и ноктести, с кошмарни зурли силуети на множество джуджуруси, които придружаваха малката дружина воители. Моран усети, че страхът все повече се вселява в него. Присъствието на демоните от водопадите вещаеше сигурната смърт сред ужасни мъчения.

XV.

Безмилостно разтърсвани и люлени от прътовете, по които висяха, Боб Моран и Пит ван Хорн бяха понесени в нощта. Понякога ги оставяха за малко на земята, за да се сменят носачите им, и после друсането и клатенето продължаваше. По едно време бамбараските воители запяха някаква победна песен, изпълнена с толкова грач и крясъци, сякаш излизаше от гърлата на умопобъркани, а присъствието на демоните от водопадите с пъклените им маски и проблясващи очи още повече засилваше нереалността на ситуацията.

Боб имаше чувството, че е някоя прокълната душа, отнасяна към ада от зли демони. От време на време въпреки болката, която чувстваше в стегнатите китки и глезени, опъвани от тежестта на тялото му, французинът хвърляше по някой поглед към Ван Хорн. Плантаторът изглеждаше безжизнен, главата му се клатеше и едри капки, които в нощта изглеждаха черни, се стичаха от гърдите му. Кръв... Дали не бе вече мъртъв? Но дори и да не беше, явно състоянието му бе тежко.

Пристигнаха в селото на бамбарасите след около час мъчителен път. Като повечето африкански села, то представляваше голямо скупиче от кръгли колиби със стени от изсушена кал и покриви от слама около нещо като мегдан. Самото село бе обградено с висока ограда от забити един до друг в земята колове.

Когато малката кохорта влезе вътре, цялото село, вероятно предварително събудено от долитащата до него победна песен, бе вече на крак и беше запалило огън на средищното място.

Под ругатните на жените, под дъжда от камъни на децата и под заплахите на воините, които размахваха оръжия към тях, пленниците бяха отнесени до входа на една голяма колиба. Там изтеглиха прътовете и Боб и раненият, все така здраво вързани, бяха отнесени във вътрешността на колибата и безцеремонно хвърлени на пода ѝ. Бамбарасите се оттеглиха и само двама воители, въоръжени с копия, останаха пред вратата. Тази предпазна мярка въпреки че бе излишна, тъй

като в състоянието, в което се намираха, двамата бели бяха неспособни да предприемат какъвто и да е опит за бягство.

Навън един там-там започна да бие в ритъм, напомняш онзи от тайния храм на джуджурусите. Моран направи опит да се освободи от вървите, стягащи ръцете му, но всичко, което можа да постигне, бе да си нарани още повече китките. Тогава той се обърна в посоката, в която бе видял да оставят тялото на Ван Хорн, и се взря в тъмнината, но не успя да различи нищо. Като извиси глас, колкото да надвика думтежа на барабана, Боб призова плантатора:

— Ван Хорн! Ван Хорн!

Не се надяваше да получи отговор и все пак до него достигна, макар и толкова слабо, че едва го долови:

— Да, Боб... Да.

Въздишка на облекчение се изтръгна от гърдите на французина. Макар да знаеше много добре, че Пит ван Хорн е само един престъпник, неговият отговор все пак го успокои: не беше останал сам с мъртвец, а с друг човек, с когото заедно щяха да водят борба, макар и със съмнителен изход, за да възвърнат свободата си.

— Как се чувствате? — попита Моран.

— Зле... Изгубих много кръв и страдам ужасно... Но сега болките ми се поуспокоиха. А това означава, че не ми остава много...

— Въобразявате си, Пит. Раната ви не е сериозна и ще се оправите. Ще се измъкнем оттук и двамата.

Плантаторът не отговори веднага и известно време се чуваше само звукът от там-тама. После до Боб пак достигна гласът на ранения:

— Не си правя илюзии... Смъртта скоро ще дойде... Чувствам го. Това е наказанието... за престъпленията ми...

— Не говорете глупости. Ще се измъкнем.

Отново остана само звукът от там-тама. Боб бе наострил слух в очакване пак да дочуе гласа на Ван Хорн. Най-сетне той се обади:

— Боб!... Боб!...

— Какво има?

— Умирам, чувствам го... Тук сме само вие и аз... и бих искал да ви говоря като... на свещеник. Може би това ще ме облекчи.

— Тайните са си ваши — каза Моран. — Запазете си ги... Ако оживеете, тази изповед може да се обърне против вас. Освен ако не поискате от мен да си затварям устата.

— Не искам от вас нищо друго, освен да ме изслушате...

В гласа на Ван Хорн се бяха появили умолителни нотки и Боб си даде сметка, че не би могъл да отхвърли последната молба на един умиращ. Защото сега вече бе сигурен, че на Пит ван Хорн не му остава да живее много. А и на него самия също.

— Слушам ви — отзова се Боб.

— Приближете се... Опасявам се, че не ще успея да кажа всичко, а и... при този проклет барабан няма да чувате добре...

Извивайки се като червей, Боб се запремества по пода в посоката, от която идваше гласът. Спря се чак когато усети тялото на Ван Хорн до своето.

В колибата за известно време се възцари тишина, нарушавана единствено от думтенето на барабана, напомнящо биенето на чудовищно сърце. Накрая Пит ван Хорн проговори с вече все по-отслабващ глас:

— Още от смъртта на баща ми у мен се роди идеята да премахна брат си колкото от самолюбие, толкова и от любов към плантацията, която бе целият ми живот и която исках само за себе си... Това, което ми трябваше, бе удобен случай да приведа в изпълнение намерението си, без да се подлагам на риска да бъда хванат в престъпление... Този случай ми се представи преди година по време на онзи лов, за който ви говорих... Бях си осигурил съучастничеството на Донгбе, черния ловец, който ни придружаваше... Използвах гонитбата на един бивол, за да стрелям по Жан, но той разбра, че се целя в него, и се хвърли встрани... Само го раних... Успя да избяга към реката... Донгбе и аз се впуснахме подире му и след като го ранихме втори път, помислихме, че се е хвърлил във водата и че е бил изяден от крокодилите... С помощта на Донгбе издигнах голяма грамада от камъни, под която уж почиваше тялото на брат ми. Когато се върнахме, уведомих властите за смъртта на Жан и благодарение на свидетелството на Донгбе, който потвърди, че е видял тленните останки на брат ми и че ми е помогнал да ги погребем, благодарение също и на доброто име, което имах, никакво разследване не бе предприето и аз влязох във владение на желаното от мен имение...

Пит ван Хорн млъкна за малко, като че за да събере сили, и продължи:

— Всичко вървеше добре до деня, в който Донгбе започна да ме шантажира, искайки пари срещу мълчанието си. На няколко пъти изпълних условията му, после реших да премахна и него. С малко отрова в храната му въпросът бе решен. Тъй като в плантацията нямаше лекар, обявих, че Донгбе е умрял от треска, и скоро никой и не споменаваше за това... Обаче в деня на вашата поява, Боб, всичко започна да се обръща наопаки. Нощта, в която бяхте нападнат от един джуджурус, Джанго дойде с твърдението, че в бунгалото е прониквал някакъв бял човек. Престорих се, че се подигравам на Джанго, но всъщност бях сигурен, че това е бил брат ми. Разглобеният идол ме накара да разбера, че Жан е идвал да търси един стар документ, описващ как да се открие едно съкровище, скрито в района на водопадите... Тогава реших да се престоря, че предприемам наказателна експедиция срещу бамбарасите...

— Вие ли се опитахте да ме убиеете в саваната с помощта на карабина с оптически мерник? — попита Боб.

— Да, аз... Вие настояхте да ме придружите и аз се изплаших да не би да разкриете истинската цел на пътуването ми към водопадите — да намеря брат си и този път да го убия веднъж завинаги... После ви заварих да се ровите из шкафа ми с оръжия, където намерихте карабината магнум 300 с оптически мерник... Тогава разбрах, че се съмнявате в мен, и вместо да ви разубедея да ме придружавате, приех, защото реших, че така по-лесно ще намеря начин да ви премахна...

— А когато преди два дни напуснахте лагера, за да следите бамбарасите, каква беше истинската причина?

— Знаех, че съкровището, което брат ми търсеше, се намира в една от многобройните пещери, издълбани в канарите край бързеите отгатък водопадите. Подозирах, че Жан ще отиде там, и исках да го причакам. Вместо това срещнах бамбарасите, а продължението го знаете...

— Вашият брат ви надхитри — каза Боб. — Той изчака тръгването ви, представи се на хората ви и зае мястото ви...

— Жан винаги е бил по-умният от двама ни... Доказа го още веднъж... Голяма ли беше омразата му към мен?

Боб за малко щеше да каже истината, но се въздържа. Лъжата в случая представляваше милосърден акт...

— Говорих с брат ви. Той като че ли е склонен да ви прости...

— Защо самият той не тръгна... да ме търси?

— Кракът му беше наранен — излъга пак Моран — и имаше нужда от грижи. Но именно той ме изпрати насам, когато барабанът на джуджурите започна да бие...

Разбира се, Моран не беше сигурен, че състрадателните му лъжи са постигнали целта си, но все пак му се стори, че умирацията до него изпусна въздишка на облекчение.

— Мога ли... да ви помоля за още нещо... Боб?

Гласът на Ван Хорн все повече отслабваше и Моран едва го чуваше през думкането на там-тама.

— Бих искал — продължи Ван Хорн — да помолите... брат ми да ми прости...

— Ще го помоля и той ще ви прости...

След като изпусна още една едва доловима въздишка, умирацията намери сили да прошепне:

— Благодаря...

Известно време Моран остана в очакване да чуе още нещо, но напразно.

Тогава той извика:

— Ван Хорн! Ван Хорн!...

Като не получи отговор, разбра, че Пит ван Хорн никога вече не ще проговори. Боб остана сам в мрака, в който безумният глас на барабана продължаваше да сипе смъртните си закани.

XVI.

През цялата нощ там-тамът би, а бамбарасите навън играха бесовски танци, съпроводени с крясъци и припеви, над които се извисяваше зловещият вой на джуджурските.

Зората вече се пукаше и Боб Моран, все така овързан в колибата, се чудеше с тревога каква ли ще бъде съдбата му. На няколко пъти бе направил опити да се освободи, но вървите, с които си служеха бамбарасите, бяха от биволска кожа и устояваха на всичко.

Съвсем близо до себе си благодарение на бледата светлина, която проникваше през вратата, Боб виждаше проснатото тяло на Ван Хорн, за когото земната болка вече не съществуваше. В отчаянието си по едно време Боб почти му завидя, но бързо се отърси от това чувство, като си каза, че човек винаги трябва да се бори докрай. Все пак изпита съжаление, че бе тръгнал с плантатора в тази експедиция. А вместо пак да се намесва в неща, които не го засягат, можеше вече да е на спокойствие във Валобо при приятеля си Алан Ууд. Съжеляваше и за това, че преди два дни въпреки разубеждаването от страна на Жан ван Хорн бе тръгнал да търси брат му. И съжеляваше с право, защото ето че Пит бе мъртъв, а той самият скоро щеше да последва съдбата му.

— Но защо Жан ван Хорн не ме задържа — прошепна Боб. — Защо?...

После се засмя, защото си помисли, че ако Жан ван Хорн му се бе противопоставил по-енергично, той щеше да прибегне до насилие, само и само да тръгне на всяка цена.

Размишленията му бяха прекъснати от внезапно настъпилата тишина. Там-тамът отвън бе спрял да бие. Вече не се чуваха и виковете. Безбрежно спокойствие, сякаш изведнъж земята бе спряла да се върти. После се изви протяжен вой като на ранено животно и Моран чу топуркането на стотици боси нозе, устремени към колибата, тоест към него. Той разбра, че лобният час е дошъл.

Няколко секунди по-късно група бамбараски воители нахълтаха в колибата. Неколцина от тях се наведоха над Моран и разрязаха

вървите, докато другите се струпаха около Ван Хорн. Когато забелязаха, че плантаторът е мъртъв, те разпалено заобсъждаха този факт. Боб не разбираше какво си говорят, но това не го интересуваше. Той бе развързан и възнамеряваше да предприеме отчаян ход.

Със силен и точен юмручен удар просна на пода война срещу себе си, прескочи го и се озова при вратата. Но когато изскочи навън, други воители му препречиха пътя и той разбра, че опитът му се проваля. Въпреки това той реши да се бори докрай, за да приглуши със своя гняв страха си. Като удряше и риташе, той оказа отчаяна съпротива на нахвърлилите се върху него бамбараси. Мнозина от тях паднаха в прахта, но бяха твърде многочислени и скоро, смазан под телата им, Боб трябваше да си признае, че е победен. Но въпреки че вече бе повален и държан от много ръце, той продължи да се мятта, да хапе и да дере...

В края на краищата бе обездвижен и един „демон от водопадите“ се изправи пред него. За миг Боб си помисли, че ще бъде разкъсан от ноктите му, но нищо не се случи. Джуджурусът посочи към изхода на селото и даде някаква заповед. Тогава Боб бе помъкнат през средищното място на селото, а скоро подминаха и защитната ограда около него. Домъкнаха го до брега на реката, в центъра на едно разчистено от храстите пространство, където стърчеше голям барабан от издълбан дънер. Близо до барабана две млади окастрени палмови дървета, отстоящи на десетина метра едно от друго, бяха наведени надолу, така че върховете им да опрат земята, придържани към нея от въже, вързано за дълбоко забит кол.

Боб веднага разбра каква съдба му е отредена. Щяха да му завържат ръцете и краката за всеки един от палмовите стволоче, после въжето, което ги задържаше приведени, щеше да бъде рязко разсечено и двете дървета, изправяйки се, щяха да разкъсат тялото му.

„Но какво чакат още? Защо не приключат?“

Вече два часа Боб висеше привързан за палмите. Слънцето се изкачваше по небето и прилепваше към всеки предмет, към всеки човек по една удължена сянка.

Вече два часа, откакто там-тамът биеше, а бамбарасите воители и джуджурусите бясно танцуваха пред пленника, на когото след малко едно-единствено замахване с нож, прерязващо въжето, щеше да

причини кратко, но ужасно мъчение, вероятно последвано от страшна агония.

С тяло, покрито с капчици пот, и треперещи крайници Боб се опитваше да не мисли. Беше стигнал до онази точка на отчаяние и страх, при която сетивата, вместо да се вцепенят, се бяха изострили необичайно.

— Да свършват веднъж завинаги! — прошепна той в бяс. — Не издържам повече!

И внезапно като че ли някаква лоша висша сила се отзова на молбата му. Барабанът спря да бие, крясъците замряха и един демон от водопадите, държащ дълга и извита сабя в ноктестата си длан, тръгна към обречения. Пристъпваше бавно, като чаткаше с изкуствените си челюсти и от време на време ръмжеше като животно.

Джуджурусът вече се намираше съвсем близо до Моран, а острието на сабята му — на десетина сантиметра от въжетото, което задържаше двете палми. След едно вдигане и спускане на тази сабя към въжетото всичко щеше да е свършено.

Острието бавно се издигна. В мига, в който Боб понечи да затвори очи, прозвуча сух екот, джуджурусът изпусна ханджара, завъртя се и се строполи на земята. Рогатата му крокодилска маска се откачи и се търкулна в нозете на Моран, като че ли челюстите ѝ искаха да го ухапят.

XVII.

При падането на джуджуруса всички бамбараси застинаха изумени. Но това трая кратко. Втори джуджурус се хвърли напред, грабна сабята на падналия и на свой ред замахна към въжето. Но и той не успя да нанесе удара. Прозвуча нов изстрел и просна и него на земята. Тогава от всички страни, иззад всеки храст, иззад всяка скала заизскачаха чернокожи, облечени с дрехи с маслиненозелен защитен цвят и въоръжени с автоматични карабини. Те бяха придружени от пигмеи, които носеха сагеи с намазани с отрова върхове.

При това внезапно нападение, което ги свари неподготвени, бамбарасите изобщо не се опитаха да се защитават. Хвърлиха оръжията си и се оставиха да бъдат обкръжени без всякаква съпротива.

Един бял се спусна към Моран. Французинът разпозна Жан ван Хорн. Плантасторът извади ножа си и разряза въжетата, които стягаха Боб, с думите:

— Радвам се, че идвам навреме.

Моран побърза да се отдалечи от двете палми.

— Питате ли ме мен! — отвърна той, като разтриваше китките си. — Право да си кажа, не разчитах на помощ от ваша страна. Мислех си, че сте ме забравили и че ми имате зъб заради недоразумението ни относно брат ви...

Жан ван Хорн поклати глава. Той бе облякъл нови дрехи, намерени из багажа на експедицията, и се бе обръснал и подстригал донякъде. Сега не изглеждаше вече като пещерен човек и Боб намери, че той и брат му си приличат, макар че погледът му бе по-мек от този на Пит.

— Не ви бях забравил — каза Ван Хорн. — След вашето тръгване отидох при пигмейския вожд Нхага. Трябваше ми време, за да го убедя да събере хората си и поемем и ние срещу бамбарасите. Докато се приготвим, денят мина и ни се наложи да вървим през нощта. Призори приближихме селото, без да сме имали нежелателни срещи. Изпратих няколко човека като авангард. Те се върнаха след

около час и ни описаха какво става тук. За да предотвратят фаталната за вас развръзка, потеглих с цялото си войнство. Бамбарасите бяха твърде заети с празника си. Нямаха постове, защото явно са мислели, че са в пълна безопасност. Успяхме да ги обкръжим незабелязано и да се намесим точно навреме, за да ви измъкнем от техните нокти...

— От техните нокти и от тези на умирачката — каза Моран с някакво подобие на усмивка. — Няма какво да се говори, Жан, страшно съм ви задължен. Без вас сега щях да вися там горе, разделен на две по-малко или повече равни половини... Но впрочем ще позволите да се обръщам към вас с малкото ви име, нали? От своя страна вие можете да ме наричате Боб и дори от време на време да ме ръгате в корема, ако искате...

Ван Хорн като че ли не чу последните шеговити думи на французина, в които се криеше обзелото го щастие от избавлението.

— А Пит? — попита той. — Намерихте ли го?

Лицето на Моран отново доби сериозно изражение.

— Намерих го. Уви, той е мъртъв. След удар с копие, нанесен му, когато ни заловиха бамбарасите...

Той протегна ръка към селото и добави:

— Тялото му лежи там, в една колиба. Преди да умре, помоли да му простите и аз му обещах, че ще го сторите.

Жан ван Хорн не отговори. Бе навел глава, но това не попречи на Моран да види, че две сълзи се стекоха по загорелите му бузи.

Близо до бамбараското село, на брега на реката, бе издигната грамада от камъни. Грамада, под която наистина почиваше мъртво тяло, а на кръста, забит върху ѝ, бе изписано:

ПИТ ВАН ХОРН

Дълго време Моран и братът на покойника останаха със свалени шапки под слънцето. Жан ван Хорн пръв наложи своята, обърна се и си тръгна с бърза крачка. Боб почти трябваше да тича, за да го настигне. Няколко минути и двамата запазиха мълчание. Накрая плантаторът каза:

— Като си помисли човек, че до вчера го мразех, а днес ме занимава една-единствена мисъл: да отмъстя за него. Бих искал да

изтребя бамбарасите до крак...

— Не — отвърна Моран, — подобна касапница ще бъде безполезна. Впрочем бамбарасите ли са действително виновните? Те са под властта на джуджурусите и на тяхното тайно общество, което е наложило истински терор над тях. Това, което е нужно, е да се разбие силата на тези фанатици. За тази цел е достатъчно да отидем в подземния храм, да съборим големия идол и да го запалим. Лишени от жестокия си бог, джуджурусите ще бъдат обезсилени и бамбарасите ще престанат да им се подчиняват.

Жан ван Хорн стисна челюсти и се обърна към Моран, който видя пред себе си едно сурово лице, по което сълзите вече бяха изсъхнали.

— Имате право, Боб. Демоните от водопадите са тези, които трябва да бъдат унищожени. Водете ме към въпросния храм. Но понапред искам да ми обещаете, че ще ме оставите сам да се разправя с този проклет идол.

Моран не отвърна нищо. Въпреки че сам бе подтикнал Жан към иконоборчески действия, чувстваше някакви смътни угризения. С демоните от водопадите щеше да си отиде още нещо от старата Африка. Още една част от нейните добри или лоши, но присъщи само на нея природни сили, щеше да отстъпи пред белия човек. Така или иначе това беше ваякът на цивилизацията със своите положителни и отрицателни страни.

XVIII.

Лъчите на слънцето се топяха като злато в небето, докато пирогите се спускаха по река Н'Голо. В челната лодка под навес от палмови листа седяха един срещу друг Боб Моран и Жан ван Хорн.

— А съкровището на търговеца на роби? — попита Боб.

Жан ван Хорн подскочи.

— Бога ми, бях го забравил! А вече два дни, откакто напуснахме района на водопадите, и хич не ми се връща там. Прекалено много са лошите спомени... Но защо не ми напомните за него, докато още имаше възможност да го потърсим?

— Не забравяйте, че това си беше ваше съкровище — отговори Боб. — Ако толкова сте държали на него, щяхте сам да се сетите...

Ван Хорн поклати глава със сериозно изражение:

— Прав сте, Боб. Щом не съм се сетил, това доказва, че съкровището всъщност не е от голямо значение за мен. Още по-малко сега, когато с помощта на вашето свидетелство ще мога да вляза във владение на своето имущество, както и на това на брат ми, тъй като съм единственият му наследник... Но ако вие желаете това съкровище, ето ви документа на португалеца. Ваш е...

Младият плантатор извади от джоба си стар, сгънат, пожълтял и окъсан лист хартия. Боб го взе и го преобърна няколко пъти между пръстите си. После го пусна в джоба на ловната си винтяга.

— Какво има? — попита Ван Хорн. — Дори не го прочетохте...

Боб вдигна рамене.

— Докато обикалях из морета и континенти, толкова истории за съкровища чух, а дори и аз самият попаднах на някое и друго от тях, че вече не ме интересуват! Поне засега нямам никакво желание да видя отново нашите приятели бамбарасите. Вразумихме ги и им напомнихме, че Колониалните служби не се шегуват с буйстващите. Унищожихме и идола на джуджурусите, които, лишени от фетиша си, сега са годни само да отидат да пеят коледни песнички с достопочтените дами от Армията на спасението. Но това не означава,

че ако бамбарасите попаднат в джунглата на някой от нас, не ще спретнат тутакси мило тържество в негова чест. За негова сметка, разбира се. Вече ми показаха номера с двете палми и не държа да ми покажат и другите игри, които са измислили. Впрочем, ако бамбарасите си стоят мирно вкъщи, по-добре е да не се закачат. В цялата тази история не съм съвсем сигурен, че не са прави. В крайна сметка нито те, нито други африкански чернокожи са молили някой си Стенли^[1] да дойде и да си пъха носа в техните работи...

Моран потупа джоба, в който бе пуснал документа.

— Всъщност, знам ли дали някой ден няма пак да кривна към тези проклети водопади? Може би тогава ще се реша да отида да видя цвета на монетите на нашия търговец на роби. А засега мисля, че една хубава глътка вода е за предпочитане пред всякакви съкровища.

Той взе манерката, която лежеше в краката му, и като отметна глава назад, жадно отпи от нея. Но не се почувства съвсем удовлетворен. Обзе го нетърпение да се озове в плантацията на Ван Хорн, а оттам, по какъвто и да е начин да се придвижи до Валобо, където го чакаше приятелят му Алан Ууд. Алан Ууд, който имаше уютно бунгало с прекрасна тераса, най-удобните фотьойли в целия черен континент и притежаваше уменията да приготвя разхладителни напитки както никой друг.

Боб вече се виждаше седнал на тази тераса, а пред него — голям електрически вентилатор, чаша сода с още нещо и плаващи вътре бучки лед, всяка от тях достатъчно голяма, за да потопи самия „Титаник“. И Моран почувства, че именно тогава щастието му ще бъде пълно.

[1] Хенри Мортън Стенли (1841—1904) — английски журналист и пътешественик, изследовател на Африка. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.